

Š U M C

GLASILO OBČINE MEŽICA
september 2014

XXXVIII. številka / XII. leto

JAVNO ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ V OBČINI MEŽICA	2
UVOD	3
RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PRIZNANJA NA PODROČJU ŠPORTA	3
VI SPRAŠUJETE ŽUPAN ODGOVARJA	4
ČESTITKE	4
NALOŽBE V OBDOBJU 2010-2014	5
ZAVIDAVA SMREČNIKOVO	12
VAROVANJE POTI V ŠOLO	13
OTVORITEV CESTE NA PLAT	13
DELOVANJE PGD MEŽICA	14
OBISKALI SMO NAJSTAREJŠO MEŽIČARKO	15
GOSTOVANJE PORM - MALI LOŠINJ 2014	16
PREMIERA FILMA SEČNJA IN SPRAVILO LESA NEKOČ IN DANES	17
RAZGLEDNICE JANIJA RIFLA	17
V SLOVENIJI LAHKO LJUDJE SODELUJEJO PRI BELEŽENJU POSAMEZNIH VRST	18
DRUŽENJE Z MEŽIŠKIMI UPOKOJENCI	19
SREČANJE	20
499. LEPA NEDELJA PRI SV. LENARTU NA PLATU	20
ROJSTNI DAN KRALJA MATJAŽA NA PECI	21
DVE OKUPACIJSKI ZGODBI, KI STA POVEZANI Z MEŽICO	22
MEŽIŠKO GOSPODARSTVO	24
OBMOČNA OBRTNO – PODJETNIŠKA ZBORNICA	26
AVTOPRALNICA	28
MEŽICA POJE IN IGRA 2014	29
15. SREČANJE UPOKOJENSKIH PEVSKIH ZBOROV	30
KRATKA PREDSTAVITEV DU MEŽICA	30
PRISPEVKI OSNOVNE ŠOLE IN VRTCA MEŽICA	31-35
LEKARNIŠKA DEJAVNOST V MEŽICI	36
MARŠ NA ŠTINGE!	37
STRELCI	38
ZNAMKE	39
VINKO MÖDERNDORFER ALI DO KONCA IN NAZAJ	41
MEŽIČARJI PO SVETU	43
ZNANI MEŽIČAN	44
PROGRAM OTROŠKEGA ABOMNAJA 2014/15	45-48

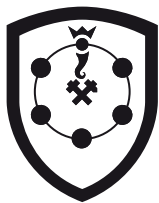
Na podlagi 14., 15., 16. in 18. člena Odloka o grbu, zastavi, občinskem prazniku in priznanjih v Občini Mežica (Uradni list RS, št. 47/98 in 75/12) Občina Mežica razpisuje

JAVNO ZBIRANJE PREDLOGOV za podelitev priznanj v Občini Mežica

- Občina Mežica podeljuje naslednja priznanja:
 - Zlati grb,
 - Častni občan Občine Mežica.
- Zlati grb Občine Mežica podeljuje občinski svet občine najzaslužnejšim občanom, samostojnim podjetnikom, pravnim osebam, društvom in organizacijam, ki s svojim delom znatno prispevajo k razvoju kraja. Zlati grb Občine Mežica podeljuje občinski svet na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.
- Za posebne zasluge lahko občina posameznikom, ki so s svojim delom in ustvarjalnostjo pomembno prispevali k ugledu kraja, podeli naziv »Častni občan Občine Mežica«. Naziv častni občan lahko podeli tudi posameznikom, ki niso občani občine, in so bili rojeni na območju občine, ali so določen čas živeli na območju občine, ali so svojim delovanjem in dosežki bistveno prispevali k ugledu kraja. Naziv »Častni občan Občine Mežica« podeli občinski svet na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.
- Kandidate za priznanje Zlati grb in Častni občan Občine Mežica lahko predlagajo: občani, klubi, društva, športne organizacije, podjetja, javni zavodi ...
- Predlog mora poleg osnovnih podatkov o kandidatu vsebovati podrobno utemeljitev in ustrezno dokumentacijo.
- Predloge za podelitev priznanj v Občini Mežica pošljite v zaprti kuverti na naslov OBČINA MEŽICA, Trg svobode 1, Mežica s pripisom »Javno zbiranje predlogov za podelitev priznanj v Občini Mežica« do 31. 10. 2014.
- Priznanja za leto 2014 bodo podeljena na prireditvi v počastitev občinskega praznika, v decembru 2014.
- Vse dodatne informacije so na voljo na Občini Mežica, telefon 02 82 79 356.

Občina Mežica

Spoštovane OBČANKE IN OBČANI,

*čas hitro teče in mandat Občinske-
mu svetu ter županu Občine Mežica
je naokoli, zato je prav, da potegne-
mo črto pod opravljeno delo.*

*Menimo, da smo v preteklih štirih
letih nadaljevali začeto in da smo
s sodelavkami in sodelavci uspeli
ustvariti dobro občino.*

*Veliko ste pripomogli k uspešnemu
razvoju številni občani, ki pomagata,
ustvarjate in živite s svojim okoljem,
dajete pobude, sodelujete v društvih
ali preprosto priskočite na pomoč, ko
je ta najbolj potrebna.*

Uresničujemo enakomeren razvoj celotne občine, ne zapostavljamo nobenega zaselka, stranske poti ..., ne moremo pa naenkrat postoriti vsega, kar bi želeli, denarja za vse uresničitve enostavno ni. Prenov, obnov in projektov se lotevamo postopoma, v fazah. Vem, da štejejo le uresničeni projekti. V preteklih mandatih smo zastavili dobro razvojno vizijo občine Mežica, ki jo uresničujemo tudi s pomočjo evropskih sredstev.

Izpolnili smo veliko skupnih ciljev in o vsem smo vas redno obveščali v občinskem glasilu ŠUMC, o storjenem in načrtovanem vas obveščamo tudi v tej številki in na uradni spletni strani Občine Mežica.

Vizija jutrišnjega dne, ki bo gotovo bolj sončen, kot je današnji in je bil včerajšnji, je pred nami vsemi. Spoštovani občani, naše delo bo tudi v bodoče v dobro razvoja občine Mežica in boljšega življenja vseh nas in naših najmlajših.

Ob koncu mandata se zahvaljujem občinski upravi, svetnikom, članom odborov, komisij in drugim zunanjim strokovnim sodelavcem za uspešno sodelovanje in pomoč, vam številni občani hvala za naklonjenost, pobude in sodelovanje.

Župan Občine Mežica

Dušan Krebel

Na podlagi Pravilnika o podeljevanju plakete Občine Mežica na področju športa in priznanja športnika leta v Občini Mežica objavlja Občina Mežica

RAZPIS za zbiranje predlogov za:

- Plaketo za posebne dosežke na področju športa
- Priznanje – športnik leta
- Priznanje – perspektivni športnik

Kandidate lahko predlagajo klubi, društva, druge športne organizacije, podjetja, javni zavodi in občani občine Mežica.

Predlog mora poleg osnovnih podatkov o kandidatu vsebovati tudi podrobno utemeljitev in ustrezno dokumentacijo o doseženih rezultatih oz. delu.

Predlogi naj se pošljejo oziroma dostavijo na naslov:
Občina Mežica
Komisija za mlade in šport
Trg svobode 1
2392 MEŽICA
s pripisom »Za priznanje na področju športa«

Rok za oddajo predlogov je: 31. 10. 2014.
Vse dodatne informacije so na voljo na Občini Mežica, telefon 02 82 79 356.

Občina Mežica

Vi sprašujete, župan odgovarja:

Spoštovani gospod župan, zanima me, kako je zagotovljena primarna zdravstvena oskrba v Zdravstveni postaji Mežica. Ob obiskih zdravnika me je pogosto sprejela vedno druga zdravnica, večkrat pa so bile tudi daljše čakalne vrste in negodovanje ljudi ob čakanju v čakalnici. Zlasti starejši ljudje, ki pogosteje potrebujemo zdravnika, bi si želeli stalnost in lažjo dostopnost zdravnikov v kraju.

Občanka Mežice

Z navedeno problematiko v Zdravstveni postaji Mežica sem zelo dobro seznanjen. Takoj, ko sem zvedel za težave, sem poklical direktorja Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem mag. Stanislava Pušnika, dr.med., in ga povprašal o stanju in viziji primarnega zdravstva v Mežici. Direktorja ZD smo povabili tudi na občinski matični odbor za negospodarstvo, kjer nam je razložil zatečeno stanje, ki je nastalo zaradi objektivnih vzrokov in obljubil skorajšnje normaliziranje stanja.

Konec avgusta nas je direktor ZD obvestil, »da bo 1. 9. 2014 ambulantno Draga Večka, dr.med., prevzela zdravnica specialistka družinske medicine Špela Resnik, dr.med., zaradi podaljšane odsotnosti Darje Žalig, dr.med., pa bodo v drugi ambulanti nadomeščale zdravnice ostalih ambulant ZD Ravne in specializantke

družinske medicine, zaenkrat pretežno Maruša Lesjak Triplat, dr. med..

Glede na izpolnjevanje kriterijev za referenčno ambulantno, smo uspeli pridobiti tudi le-to za obe ambulanti, tako da bo v zdravstveni postaji Mežica po uvalnem delu dodatno zaposlena diplomirana medicinska sestra, ki bo olajšala dostop do

potrebnih zdravstvenih storitev kroničnim bolnikom. Urnika ambulant, ki sta objavljena na spletnih straneh ZD Ravne in ZZZS bosta ostala enaka, o spremembah in prilagoditvah predvsem v drugi ambulanti pa vas bomo pravočasno obveščali.«

Tudi v prihodnje bomo na občinski upravi, prav tako

osebno tudi sam kot župan, skrbno spremljali izvajanje zdravstvene oskrbe v Zdravstveni postaji v Mežici, zlasti si želimo dostopnost in stalnost zdravnikov, tudi v želji po angažiranju še tretje ambulante.

Dušan Krebel,
župan

V imenu občanov Mežice in v svojem imenu
ISKRENE ČESTITKE VSEM STAROSTNIKOM,
NOVOROJENCEM IN NJIHOVIM STARŠEM.

župan **Dušan Krebel**

Novorojenci

ANEJ TOMAŽ
ADEL DIZDAREVIČ
HELENA ŠTRIKER
JONAS PUSTOSLEMŠEK
FILIP VEČKO
NENA BREZNIK
KLEMEN KRAJNC
JULIJAN BILOBRK
TANA NOVOSEL

85 let

ANA FORTIN
ANA Marija KONEČNIK
ANA ROBNIK
FRANC KLAVŽ
JOŽEF TORCMILER

90 let in več

JUSTINA DOLER
VIDA KRESNIK HROVAT
ANA KRIVOGRAD
MARIJA ODERLAP
HELENA PIKO
JANEZ PODLESNIK
MARIJA PRAPROTNIK
ANGELA VIDMAR

NALOŽBE V OBDOBJU

PREGLED OPRAVLJENEGA DELA ZADNJIH ŠTIRIH LET

2010–2014

Spoštovane občanke in občani, pred vami je pregled opravljenega dela na področju investicijskih vlaganj za obdobje zadnjih štirih let. Nabor projektov in realizacije je raznolik in posega na področja od investicijskega vzdrževanja in izgradnje občinskih cest, vlaganj v komunalno infrastrukturo, objektov za šport, prostočasnih aktivnosti in rekreacije do vlaganj v infrastrukturo na področju šole, otroškega vrtca ter kulture.

Za realizacijo projektov smo v zadnjih štirih letih namenili skoraj 6.000.000 EUR in od države ter EU praviloma prav za vsak projekt pridobili tudi nepovratna sredstva.

območju starega pokopališča uredili tudi preko 2.000 m² parkovnih površin.

Projekt »Celovita obnova mestnega jedra Mežica« v vrednosti 1.034.035 EUR je bil 85% sofinanciran z EU sredstvi, kar pomeni, da smo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj počrpali 800.500 EUR sredstev.

Verjamemo, da smo opravili veliko dela in da nam je to uspelo tudi z vašo pomočjo. Praviloma so bili vsi projekti na občinskem svetu sprejeti z veliko večino glasov. To priča o tem, da smo na občinski upravi pripravljali dobre projekte, ki so bili v korist vseh nas. Pred vami je pregled opravljenega dela:

1. Celovita obnova mestnega jedra Mežica: okolica osnovne šole in staro pokopališče

V okviru izvedbe investicijske operacije »Celovita obnova mestnega jedra Mežica« smo dosegli zastavljene cilje. Celostno smo uredili okolico OŠ Mežica, kar predstavlja preko 6.000 m² površin. Stavba osnovne šole in njena okolica tvorita zaokroženo urejeno celoto. V okviru projekta smo na

2. Obnova športne dvorane Mežica

Obnova športne dvorane je potekala fazno, glede na pridobivanje finančnih sredstev po posameznih letih na javnih razpisih (Fundacija za šport in Ministrstvo za šolstvo in šport). Do leta 2011 je bila zamenjana strešna kritina, obnovljena razsvetljava in prezračevanje, v letu 2012 in 2013 smo zamenjali stavbno pohištvo, parket, naredili novo fasado, obnovili sanitarije in avlo. Celotna vrednost investicije je znašala 730.000 EUR.

3. Vzpostavitev čezmejnega geoparka med Peco in Košuto

Projekt je bil zastavljen kot vzpostavitev tematske poučne poti, ki povezuje posamezne značilnosti kraja in se nanaša na temo geologije – geoparka. Tematska poučna pot vsebinsko

predstavlja zgodovino in kulturno dediščino kraja. V projekt je bilo vključenih 12 občin z obeh strani državne meje. Občina Mežica je uredila pohodno učno pot, ki poteka od muzeja Podzemlje Pece preko treh informacijskih točk od Polene do Mežice vzdolž ob reki Meži. Projekt v vrednosti 260.000 EUR je bil financiran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstva za razvoj in tehnologijo.

4. Energetska sanacija Vrtca Mežica

V okviru projekta smo energetske sanirali stavbo, vgradili energetske varčno stavbno pohištvo, vgradili sistem prezračevanja ter namestili solarne kolektorje za ogrevanje sanitarne vode. Objekt bo nudil prijetnejše okolje za otroke in zaposlene ter porabil bistveno manj energije. Projekt v vrednosti 300.000 EUR je bil pretežno financiran iz Evropskega kohezijskega sklada (208.000 EUR). V letu 2015 bomo energetske sanirali ostrešje OŠ, za kar že imamo odobrena sredstva.

5. Ureditev lokalnih cest in drugih javnih površin

V okviru državnega programa Sanacija zgornje mežiške doline smo uredili 1.897m lokalnih cest ter javnih površin v skupni

vrednosti 800.000 EUR. Investicije so v celoti financirane s strani resornega ministrstva za okolje. V prihodnjih letih bomo iz teh sredstev še naprej protiprašno preplastili druge prioritete odseke lokalnih cest.

5.1 Ureditev makadamskih površin ob Leški cesti

V letu 2010 in 2011 smo uredili Leško cesto s parkirnimi površinami in novo javno razsvetlavo.

5.2 Ureditev pločnika proti Narodnemu domu

V letu 2011 smo z ureditvijo pločnika proti narodnemu domu končali projekt prejšnjega leta, ki je obsegal ureditev trga 4. aprila.

5.3 Ureditev ceste na pokopališče I. faza

Obnovo ceste na pokopališče smo s I. fazo pričeli v letu 2011 in je obsegala traso od parkirnih površin na zgornjem pokopališču do odcepa h gostišču Korošč. Obnova je poleg cestišča vključevala ureditev parkirišč in obnovo javne razsvetljave.

5.4 Ureditev ceste na pokopališče II. faza

V letu 2012 smo nadaljevali z

obnovo ceste na pokopališče. Trasa je zajemala odsek od križišča z regionalno cesto (pri gostišču Marinka) do starega pokopališča.

- 5.5 Preplastitev Lenartove ulice – cesta na pokopališče III. faza**
Nadaljevanje obnove ceste proti pokopališču je v letu 2013 potekala v delu starega pokopališča. Projekt je vključeval preplastitev celotnega prostora pred garažami z ureditvijo regulacije Encijevega potoka.

- 5.6 Preplastitev Fužinarske poti spodnji krak**
Predmet obnove je bil odsek od mostu do stan. objekta št. 21. Obnova je zajemala preplastitev ceste, ureditev komunalnih vodov ter javne razsvetljave po celotni spodnji Fužinarski cesti.

- 5.7 Preplastitev Partizanske ulice**
V letu 2013 smo preplastili odsek ceste od Zdravstvega doma do Leške ceste pri trgovini Mercator. Obnova je zajemala tudi ureditev parkirnih prostorov in javne razsvetljave.

- 5.8 Ureditev parkirišča za športno dvorano vključno z ureditvijo ceste staro pokopališče – šola**
Z obnovo športne dvorane smo projekt zaključili z ureditvijo parkirišča za dvorano. Parkirišče in igrišče povezuje peš pot do starega pokopališča.

- 5.9 Preplastitev Knapovške ulice do Narodnega doma**
Projekt je v letu 2014 zajemal obnovo ceste od gasilskega doma do Narodnega doma. Preplastitev ceste je vključevala obnovo kanalizacije in javne razsvetljave.

- 5.10 Preplastitev Fužinarske poti zgornji krak**
Projekt je v letu 2014 zajemal preplastitev zgornjega kraka Fužinarske ceste od peš poti na Smrečnikovo do spodnjega dela Fužinarske ceste. Obnova je zajemala ureditev meteorne in fekalne kanalizacije ter javne razsvetljave.

- 5.11 Preplastitev ceste na Poleni**
V letu 2014 smo preplastili cesto na Poleni od restavracije Polena do upravne stavbe podjetja Tab d.d..

**NALOŽBE V OBDOBJU
2010–2014**

5.12 Ureditev makadamskih površin na Trgu 4. aprila

V okviru projekta smo v letu 2014 uredili makadamske površine med bloki na Trgu 4. aprila 6a in 6b. Projekt je zajemal ureditev dovozne ceste in parkirišč.

5.13 Preplastitev Prežihove ulice

V letu 2014 smo nadaljevali z ureditvijo prostora od Zdravstvenega doma do Leške ceste. Obnova je zajemala ureditev in preplastitev ceste, izgradnjo parkirišč in rušitev stare drvarnice. Z rušitvijo smo pridobili prostor, ki bo v prihodnje urejen kot otroško igrišče.

5.14 Ureditev površin mimo kmetij

V letu 2011 smo v sklopu sredstev za Sanacijo Zgornje mežiške doline preplastili cesti mimo kmetij Ledinek in Predovnik.

5.15 Ureditev makadamske površine pri Zimmerlu

Zemljišče okoli objekta »Zimmerle« smo uredili za pešce ter ga zaprli za promet. S tem smo pridobili dodatne urejene površine v samem centru Občine Mežica.

6. Obnova lokalne ceste Harmonk

V letu 2014 smo obnovili lokalno cesto Harmonk Mežica, odsek Pratkaner – Harmonk (do občinske meje z Občino Prevalje) v dolžini 1.533m. Vrednost

naložbe v višini 300.000 EUR je delno financirala Evropska unija, in sicer iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje v okviru ukrepa 322 Obnova in razvoj vasi v okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013. V okviru črpanja teh sredstev smo za leto 2015 že pridobili tudi odobritev sofinanciranja obnove lokalne ceste Mežica – Podkraj – Štenge, odsek Škudnik – izvir Šumca – Golob.

7. Ureditev kanalizacijskega omrežja

Za obnovo kanalizacijskih vodov smo koristili sredstva, ki jih država namenja za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo v skupni višini 300.000 EUR.

7.1 Obnova fekalne kanalizacije pri OŠ

V letu 2011 smo obnovili 320m kanalizacije pri Osnovni šoli Mežica. Obstoječa kanalizacija je potekala pod stanovanjskimi objekti. Nova trasa, ki poteka ob peš poti pri trgovini Ostržek je zgrajena z ločenim sistemom – komunalna in meteorna kanalizacija.

7.2 Izgradnja fekalne kanalizacije v Mežici (Smrečnikovo)

Projekt je v letu 2012 obsegal izgradnjo novega kanalizacijskega voda v dolžini 230m z ločenim sistemom – komunalne in meteorne kanalizacija. Trasa teče od ceste na Smrečnikovem do Podpeške ceste. Vsi obstoječi hišni priključki na Podpeški poti so bili povezani v nov kanalizacijski vod.

7.3 Obnova kanalizacije na Partizanski cesti

Projekt je v letu 2012 zajemal obnovo in tehnično rešitev 102m meteorne kanalizacije v samem cestišču Partizanske ulice. Osnovni cilj je bila zamenjava dotrajanih betonskih cevi, z PVC cevmi in dotrajanih betonskih jaškov s PVC revizijskimi jaški in preklap na obstoječi meteorni vod.

7.4 Obnova kanalizacije na cesti na pokopališče

Projekt je v letu 2012 zajemal obnovo in tehnično rešitev obnove 150m meteorne kanalizacije na območju Lenartove ulice na cesti na pokopališče. Osnovni cilj je bila zamenjava dotrajanih betonskih cevi s PVC cevmi in dotrajanih betonskih jaškov s PVC revizijskimi jaški in preklap na obstoječi meteorni vod. Na cesti na pokopališče smo izvedli ločen kanalizacijski sistem.

7.5 Obnova kanalizacije Stržovo

V letu 2013 smo na Stržovem obnovili kanalizacijo v dolžini 125m, s katero smo s položitvijo novih cevi odpravili problem zamašitve cevi in razlitja fekalnih odplak v ulici.

7.6 Obnova kanalizacije pri tržnici

Obnova kanalizacije pri tržnici na kanalu M2 v letu 2013 v dolžini 30m, je zajemala zamenjavo dotrajanih betonskih cevi in jaškov z RPP cevmi in jaški. Mešani sistem smo predelali v ločenega, obstoječi kanal ima funkcijo padavinske kanalizacije, fekalni vod pa je priključen na zbirni kanal in centralno čistilno napravo.

7.7 Izgradnja fekalne kanalizacija na desnem bregu reke Meže

Predmet investicije v letu 2014 je izgradnja fekalne kanalizacije

na desnem bregu reke Meže od priključnega mesta na kanalizacijskem kolektorju ob cesti R2-425 (regionalna cesta Črna – Prevalje) do konca območja Calex-a. Kanalizacija bo speljana preko črpališča v levobrežni obstoječi kolektor, ki se zaključuje s čistilno napravo. Dolžina komunalne odpadne kanalizacije odseka A, ki bo zgrajena v letu 2014 in 2015, znaša 250m.

8. Projekt Obrtna cona »Vogarjevo«

V okviru projekta Obrtna cona »Vogarjevo« v vrednosti 100.000 EUR je Občina Mežica komunalno opremila 4 gradbene parcele, od tega sta bili po javnem razpisu dve parceli že prodani, na eni od njih že obratuje avtopralnica.

9. Uravnoveženje vodovodnega sistema v Mežiški dolini – Vodohran Mežica s povezovalnim vodovodom

Z izgradnjo novega vodohrana s povezovalnim vodovodom se je zagotovila zanesljivejša oskrba Mežice s pitno vodo, tlačno se je uravnovežnil vodovodni sistem v Mežici, ter povečala požarna varnost. Vrednost investicije je znašala 160.000 EUR, od tega se je 100.000 EUR črpalo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

10. Sofinanciranje skupnih projektov LAS Mežiške doline -

10.1 Turistični vodič »Med Uršljo in Peco«.

Življenje v Mežiški dolini so že od nekdaj usmerjali rudarji in železarji. V Turističnem vodiču smo vse štiri občine Mežiške doline predstavile svoje najbolj zanimive točke, kolesarske ter pohodne poti in celotno

turistično ponudbo naših krajev.

10.2 Turizem, priložnost za razvoj

V projekt je bila zajeta vzpostavitev turističnega spletnega portala z odprtim dostopom do interneta v vsaki od 4 občin ter izdelava mesečnega koledarja prireditev.

10.3 Po znanje na kmetijo

Skozi projekt smo vzpostavili sodelovanje med šolami in kmetijami s ciljem, da bi otrokom pomagali spoznati in ceniti življenje na podeželju in življenje na kmetiji. Skozi vsebine na kmetiji so spoznali odgovoren odnos do narave, lokalnih pridelkov in izdelkov ter okolja.

10.4 AED rešuje življenje

Skozi projekt smo omogočili ljudem, da so obnovili zanje prve pomoči ter jim približali napravo AED, ki je v nujnih stanjih lahko edina rešitev, ali pa vsaj edinstven pripomoček, kaj storiti. Prav tako smo v vsaki občini namestili po en AED aparat (avtomatski eksterni defibrilator).

10.5 Kašče v Mežiški dolini

V okviru tega se je pripravila publikacija – knjiga s fotografijami kašč v Mežiški dolini, s podatki o vsaki kašči in zemljevidom z vrisanimi kaščami.

10.6 Čebelarstva zbirka Mežica LAS Mežiške doline

V nekdanjem Gutenbergjevem mlinu smo za ogled uredili zbirko, s katero predstavljamo čebelarjenje v Mežici. Razstava temelji na zapuščini Rudolfa Galoba. Poleg muzeja je urejena še trgovinica z izdelki domačih obrtnikov. Vrednost investicije, sofinancirane s strani resornega ministrstva za kmetijstvo, je 34.000 EUR. Vabljeni k ogledu, »ob prihodu domov pa posadi rožo za čebelo«.

11. Projekt prenove javne razsvetljave

V okviru projekta smo v občini Mežica vgradili 187 novih svetilk, ki so varčnejše in okoljsko sprejemljivejše. Projekt v vrednosti 48.000 EUR je delno sofinanciran s strani Kohezijskega sklada EU in Republike Slovenije. Že v letu 2013 smo stroške električne energije za javno razsvetljavo zmanjšali za 40%, denarni vložek Občine Mežica v ta projekt bo povrnjen prej kot v 4 letih.

12. Ureditev prehodov za pešce čez regionalno cesto R2-245/1265 Poljana – Črna in R3-698/6505 Mežica – Reht

S postavitvijo svetlobnih bičev smo uredili tri prehode za pešce čez regionalno cesto v mestu Mežica, in sicer pri OŠ Mežica, pri odcepu za Rehta ter pri križišču z Gosposvetsko

cesto – Stržovo. Ureditev prehodov čez cesto s svetlobno signalizacijo povečuje prometno varnost na navedenih odsekih cest. Investicijo je, razen projektne dokumentacije, financirala Direkcija RS za ceste v višini 70.000 EUR.

13. Razvojni program Občine Mežica

Občina Mežica je v letu 2013 sprejela Razvojni program. Namen dokumenta je opredeliti razvojne usmeritve občine Mežica v obdobju 2012 – 2022 in v izvedbenem delu (načrt razvojnih programov) finančno ovrednotiti projekte. S tem dokumentom je občina pridobila osnovo za pripravo priprave projektov v programskem obdobju in podlago za črpanje evropskih sredstev. Vrednost 9.000 EUR.

14. Priprava in sprejem občinskega prostorskega načrta (OPN)

Projekt priprave in sprejema OPN je potekal od leta 2008 in bil sprejet v letu 2013. Z uveljavitvijo OPN je občina v lastnih prostorskih dokumentih zagotovila prostorske pogoje za vsestranski, skladen in okolju vzdržan razvoj občine. V celotnem 6 letnem obdobju je vrednost projekta dosegla 160.000 EUR.

15. Ureditev površin za šport in rekreacijo

15.1 Ureditev površine pri otroških igralih na Leški

Na Leški cesti smo med stanovanjskimi bloki uredili otroško igrišče z igrali, klopami ter pitnikom v vrednosti 14.000 EUR.

15.2 Obnova nogometnega stadiona

V letu 2011 so bile v okviru projekta zgrajene tribune, postavljena nova ograja ob igrišču ter nameščene klopi za igralce stadiona. Vrednost investicije v višini 35.500 EUR je delno financirano s strani Fundacije za šport. Za celovito obnovo nogometnega stadiona je pripravljena projektna gradbena dokumentacija. V kolikor bo projekt prepoznan kot potreben za Mežico in ob ugodnem sofinanciranju s strani evropskih ali državnih sredstev, bomo lahko pristopili k uresničitvi tega projekta.

15.5 Ureditev otroškega igrišča Stržovo
Naložba obsega ureditev zemljišča v velikosti 582 m². Občina Mežica je uredila večnamensko igrišče s koši za košarko, goli za mali nogomet, mrežo za odbojko, v velikosti 11x22 m, ter igrali za predšolske otroke. Igrišče se je uredilo na območju naselja Stržovo, kjer še ni urejenega prostora za šport in rekreacijo. Vrednost investicije 58.000 EUR je delno sofinancirano s strani Fundacije za šport.

15.6 Ureditev otroškega igrišča na Poleni

Na otroškem igrišču na Poleni smo v okviru sredstev programa Sanacije mežiške doline zamenjali onesnaženo zemljino ter razširili otroško igrišče s pomočjo podjetja MPI d.o.o., ki je nabavilo dodatna otroška igrala ter pitnik.

16.Subvencije za zagotovitev varovalne prehrane otrok

V okviru sanacijskega programa zgornje mežiške doline Občina zagotavlja dobavo varovalne prehrane za predšolske otroke v Vrtcu Mežica, zaradi zagotavljanja ekološko pridelane hrane ter hrane z večjo vsebnostjo vitamina C. Povprečni vsakoletni vložek v to prehrano je cca. 20.000 EUR, skupaj 85.000 EUR

17.Projekt Comenius

Geo projektne dni na območju Geoparka Karavanke izvajamo že četrto leto, sedaj jih izvajamo v okviru projekta Comenius, ki ga skupaj s tujimi partnerji vodi Občina Mežica pod sloganom Geopark Karavanke – Zabavno, poučno, nič mučno. Skupaj z učitelji in vzgojitelji ter seveda otroki in starši izvajamo različne aktivnosti in tako približujemo geologijo in njene vsebine tudi najmlajšim. Projekt

15.3 Disk golf igrišče

Občina Mežica je na nekdanjem smučišču Gmajna uredila igrišče za Disc golf. Z ureditvijo igrišča je Občina Mežica dosegla cilj, ki si ga je zastavila in sicer ureditev novih, dodatnih površin namenjenih za športne aktivnosti. Vrednost investicije je 9.200 EUR. V letošnjem letu bomo izpeljali že drugo državno prvenstvo v Disc golfu.

15.4 Rolkarski poligon Mežica

Na območju nekdanjega kopališča smo uredili prvi rolkarski poligon v Mežiški dolini. Rolkarski poligon Mežica je namenjen predvsem mladim kot dodatna možnost preživljanja prostega časa ali športnih aktivnosti v lokalnem okolju. Vrednost investicije v višini 50.000 EUR je sofinanciran s strani resornega ministrstva za kmetijstvo.

v vrednosti 35.000 EUR je v celoti financiran s strani čezmejnega sodelovanja skupine Geopark in se zaključuje avgusta 2015.

18.Ravnanje z odpadki

Občine Koroške regije so sprejele enoten Odlok o zbiranju, sortiranju in odlaganju komunalnih odpadkov na območju Koroške regije. V skladu s terminskim planom je v izgradnji regijsko odlagališče komunalnih odpadkov v občini Prevalje in sortirnica komunalnih odpadkov v občini Slovenj Gradec. Za izvedbo del je podpisana medobčinska pogodba o sofinanciranju izgradnje skupnega centra za gospodarjenje z odpadki, zbiranje, sortiranje, odlaganje komunalnih odpadkov. Vložek Občine Mežica v ta 20-milijonski projekt KOCEROD je znašal 1.029.000 EUR, od tega smo iz Evropskega kohezijskega sklada pridobili 760.000 EUR.

19.Kultura

Dejavnost se nanaša na izpolnjevanje pogojev za uresničevanje prostorskih pogojev za delovanje Narodnega doma Mežica. Za delovanje ND Mežica smo namenili sredstva v višini 264.000 EUR in za investicijsko vzdrževanje 13.000 EUR

Poleg naštetih projektov, smo bili aktivni tudi na drugih področjih. Nadaljevali smo s prireditvami v okviru Mežiškega poletja, nadgradili Barbarin sejem, ter prireditve ob Veselem decembru. Veliko dela je bilo opravljenega tudi na kulturnem področju, področju športa, sodelovanja s šolo, vrtcem, društvi in občani. Tako smo v preteklih letih izvedli več delavnic ter javnih obravnav v zvezi z občinskim prostorskim načrtom, razvojnem programom Mežice, ter prometno ureditvijo Podjunske, Gosposvetske in Celovške ceste. Izvedli smo tudi 4 zборе kmetov. V zadnjih 4 letih smo izdali 16 številčk Občinskega glasila Šumc ter sprotno posodabljali občinsko spletno stran z vsebinami o dogajanju v občini in na občinski upravi.

Za prispevek vseh Vas, ki ste v zadnjih štirih letih kakorkoli doprinesli k razvoju in rasti naše občine, se vam iskreno zahvaljujemo.

Občinska uprava Občine Mežica

Spoštovane, spoštovani

Na lokaciji Smrečnikovo (Občina Mežica) bo Stanovanjsko podjetje d. o. o., Ravne na Koroškem v drugi polovici meseca septembra 2014 pričelo s prodajo 10 zazidljivih komunalno urejenih parcel.

Miren kraj obdan z zelenjem, na lepi lokaciji in na idilični sončni legi v Občini Mežica daje še poseben čar in občutek, kjer se boste zares naužili vse lepote Koroške. Izkoristite to enkratno priložnost saj so cene parcel konkurenčne in dostopne. Priporočamo ogled in nakup.

Stanovanjsko podjetje d.o.o.
direktor **Benjamin Jakičič**, mag. posl. ved

Spoštovane občanke in občani občine Mežica

V Občini Mežica smo zelo veseli, da v mesecu septembru 2014 Stanovanjsko podjetje Ravne začenja s **prodajo desetih komunalno opremljenih parcel** v okviru »Zazidalnega načrta Smrečnikovo«. Na lepi lokaciji, na obronku urbanega naselja, ponujajo potencialnim graditeljem parcele, ki so cenovno primerljive tudi izven naših občinskih in državnih meja.

Zatorej prijazno povabljeni, da se odločite za nakup in v Mežici zastavite svoj novi stanovanjski objekt.

Prijazno povabljeni.

Dušan Krebel,
župan Občine Mežica

ZAZIDAVA SMREČNIKOVO

Območje stanovanjske zazidave Smrečnik se nahajana zahodnem pobočju stanovanjskega naselja v Mežici. Obstoječe naselje predstavlja območje individualnih enodružinskih stanovanjskih objektov. Zahodni del lokacije je nepozidan, teren obravnavane lokacije je v naklonu. Lokacija je ugodno orientirana za namene stanovanjske gradnje: nagib terena, ugodna osončenost glede na orientacijo pobočja, odprtost lokacije in povezava preko nove cestne povezave na centralni mestni prostor.

Na območju je predvidena gradnja 10 objektov na skupni površini 9000 m². Urbanistični koncept upošteva obstoječe danosti prostora. Na celotnem območju je zgrajena nova komunalna oprema za vsako parcelo, ki se navezuje na obstoječe infrastrukturne vode in naprave. Gradbene parcele so velikosti od 750 m² do 1350 m².

Podrobnejše informacije o predvideni gradnji stanovanjskih hiš je možno pridobiti na sedežu Stanovanjskega podjetja, d. o. o., Enota Ravne, Ob Suhi 19, 2390 Ravne na Koroškem ali na Občini Mežica, Urad za okolje in prostor, Trg svobode 1, 2392 Mežica.

Varovanje poti v šolo

Že tradicionalna vsakoletna aktivnosti Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (= SPV) je organiziranje varovanja prometno najbolj izpostavljenih točk poti v šolo. Na začetku šolskega leta ter po krajših prekinitvah šolskega pouka (november, januar ...) člani PGD Mežica in Združenja šoferjev in avtomehanikov s pomočjo uniformirane policije izvajajo varovanje omenjenih točk.

Opažanja udeležencev varovanja so vsako leto podobna: da njihova prisotnost prispeva k umiritvi prometa in k doslednejšemu spoštovanju prometnih predpisov. Če k temu dodamo še izboljšanje prometne ureditve (v preteklem letu smo pridobili tri sodobno urejene prehode

čez regionalno cesto), potem lahko ugotavljamo, da je varnost pešcev, posebej še otrok, na teh izpostavljenih točkah boljša. To pa potrjuje tudi dejstvo, da v vseh teh letih, kar poteka organizirano varovanje šolskih poti, ni bilo prometne nesreče, v kateri bi bil udeležen otrok na poti v šolo ali iz nje.

Doseženo nas navdaja z zadovoljstvom, hkrati pa je to obveza, da še naprej aktivno prispevamo k izboljšanju varnosti vseh udeležencev v prometu, posebej še pešcev.

Milan Krivograd,
Služba za gospodarstvo

Otvoritev ceste na Plat

»Vsaka pot nekam vodi, naša pot vodi iz Mežice preko Onkraj na Plat.«

V petek, 5.9.2014, smo bili priče otvoritvi asfaltiranega dela ceste od zaselka Onkraj proti Harmonkovemu križu in Platu. Celo vreme se nas je usmilo in vsaj v času dogajanja ni bilo dežja. Ob nastopu plačanskega pevskega zbora in plačanskih muzikantov je čas hitro minil. Par besed je povedal g. župan Dušan Kregel, po blagoslovu ceste pa je trak prerezal sedaj najstarejši krajan, Jakob Hermonko. Nabralo se nas je kar nekaj domačinov, Mežičarjev, in tudi od drugod se je kdo našel.

Prav je da se ozremo nazaj pogledat, kako je ta cesta sploh nastala.

V letu 1956 so se zbrali gospodarji kmetij Onkraj in Plat in si zadali nalogo, da bi bilo potrebno zgraditi cesto, ki bo primerna času. Večine od teh danes ni več med nami, bi se pa verjetno našli na slikah, ki so še na razpolago. Do takrat so bili na teh pobočjih le kolovozi za vprežno živino.

Projekt je vodil Jože Pratnekar, p.d. Kunc, ki je cesto tudi sprojektiral in jo tudi meril na terenu. Izdelava je bila zaupana skupini 25 Dalmatincev, katere je vodil Ante Kotarac. Izkop je bil izveden povsem ročno, na razpolago so bile le lesene samokolnice ter kramp in lopata. Delo je bilo zaključeno v dveh letih.

To je bila tudi edina cesta, ki je bila v celoti tlakovana s kamenjem. Kamenje so lomili tu zgoraj v Pikavatovem gozdu in ga vozili z voli in konji na cesto. Svečana otvoritev je bila jeseni leta 1959.

Sedaj je bila otvoritev asfaltiranega dela do meje s Prevalsko občino. To je velika pridobitev za razvoj podeželja, omogočena s strani kmetijskega evropskega sklada za razvoj podeželja in občine Mežica. To delo je bilo zaupano firmi Kostman, ki ga je hitro in kvalitetno opravila. Sedaj bo vožnja po tej cesti veliko lepša.

Ta cesta pa ni pomembna le za tu živeče občane Onkraj in Plata, temveč se tu pojavlja vse več sprehajalcev iz Mežice, ki jim

je pot na Volinjak in Andrejev vrh prijetna. Celovito vrednost pa bo ta pridobitev dobila, ko bo končano asfaltiranje do Harmonkovega križa in do Ladrata, na Leški strani. Ta cesta je tudi pomembna obvoznica regionalne ceste Mežica Prevalje. Obstaja pa še upanje, da morda doživimo asfaltirano cesto do Sv. Lenarta oziroma kar najbolje cel krog še po spodnjem Platu in Onkraj.

Občini Mežica se zahvaljujemo za izvedbo in sofinanciranje projekta, izvajalcem pa za zelo dobro opravljeno delo. Uporabnikom pa želimo čim bolj prijetno in varno vožnjo po tej cesti.

Klavdija Freidl

PGD MEŽICA

Delovanje Prostovoljnega gasilskega

VETERANSKO TEKMOVANJE GERES

14. 6. 2014 so se veterani PGD Mežica udeležili Gasilskega tekmovanja rudnikov in energetikov Slovenije (GERES) v Zabukovici. Naše vrste so zastopali: Alojz Kos, Gregor Kos, Jožef Oprešnik, Gerhard Pečovnik, Mirko Rataj, Ivan Škrubej, Srečko Triplat, Jože Vehovec in Matevž Žlebnik. Dokazali so, da se redne vaje, ki se jih vestno udeležujejo, in dolgoletno delo v PGD Mežica še kako obrestujejo, saj so na tekmovanju osvojili odlično drugo mesto, za kar jim še enkrat iskreno čestitamo!

TABOR PIONIRJEV IN MLADINCEV

Prvi vikend v juliju smo na pobudo PGD Mežica in v sodelovanju z Gasilsko zvezo Mežiške doline, pionirje in mladince odpeljali na gasilski tabor na Pikovo. Tabora so se udeležili otroci iz Črne, Mežice, s Prevalj in iz Kotelj, skupaj 63 otrok in 20 mentorjev. Zjutraj smo se zbrali pred gasilskim domom v Mežici in se odpeljali v Črno, kjer je bilo zbirno mesto za vse udeležence. Iz Črne smo se vsi skupaj podali proti Pikovem, kjer nas je pozdra-

vilo čudovito poletno jutro. Najprej smo se namestili v šotore, nato pa odpravili na sprehod do Mitneka. Po kosilu smo se igrali različne športne in zabavne igre in tako nam je popoldne še prehitro minilo. Sledila je večerja, ki smo jo že vsi težko čakali, nato pa smo skupaj pripravili velik taborni ogenj. Ob ognju smo zapeli, nato pa se odpravili v šotore in hitro utonili v sanje, saj smo bili prijetno utrujeni od dneva polnega aktivnosti. Naslednji dan smo zgodaj vstali in zajtrkovali, nato pa sta nas obiskala gorska reševalca, ki sta s seboj pripeljala tudi reševalnega psa. Podrobno sta nam predstavila delo in opremo gorske reševalne službe, nato pa so otroci lahko tudi sami preizkusili, kako se določena oprema uporablja. Sledil je piknik, s katerim smo zaključili tabor. Otroci so dva dni res uživali v naravi, sklenili veliko novih prijateljstev in s seboj odnesli mnogo lepih spominov.

OBISK 11. ŠOLE ŠALE V GASILSKEM DRUŠTVU

V času šolskih počitnic, CSD Ravne na Koroškem izvaja počitniški program

»11. Šola – šala«, ki je namenjen vsem otrokom od šestega leta dalje, ki si želijo pestrih in zanimivih počitnic. V tednu, ki je bil namenjen spoznavanju dela gasilcev, nas je v gasilskem domu obiskalo petindvajset otrok iz Mežice, ki se udeležujejo tega programa. Najprej smo jim predstavili opremo, ki se uporablja pri gašenju požarov in razkazali gasilska vozila. Otroci so lahko tudi sami poizkusili, kako je gasiti s peno, še posebej zanimiv pa se jim je zdel zadimljen prostor in gibanje v njem. Nato so tekmovali v risanju gasilskih vozil; nastale so čudovite risbe – nekateri so narisali vozila, ki so jih videli v gasilskem domu, spet drugi vozila, ki so se rodila v njihovi domišljiji. Vse risbe so bile zelo lepe, vendar je komisija morala izbrati tri avtorje, ki so za svoj izdelek prejeli nagrade. Po pogostitvi smo druženje nadaljevali z igrami na prostem; otroci so se pomerili v tekmovanju v gasilskih igrah z brentačami, nato pa so se lahko še preizkusili v hoji s hoduljami in pri hoji s smučmi za tri osebe. Dopoldan je minil v znamenju zabave, smeha in dobre volje.

društva Mežica v poletnih mesecih

TEKMOVANJE PIONIRJEV MEŽIŠKE DOLINE

Zadnji petek šolskih počitnic smo v Mežici gostili tekmovanje pionirjev Mežiške doline. Tekmovanje je bilo četrto po vrsti, saj se odvija v vsakem sodelujočem kraju. Otroci so se pomerili v dveh disciplinah; tekmovanju z brenčajo in prenašanju vode. Vzdušje je bilo enkratno, saj je kar brenčalo od vznemirjenih otroških glasov, ki so si želeli doseči čim boljši rezultat. Zmagala je ekipa s Prevalj, ostali pa so jim za zmago iskreno čestitali, saj se vsi dobro zavedajo, da je bistvo vsega druženje, dobra volja in medsebojno sodelovanje.

KOPANJE OTROK IN PIONIRJEV V TERMAH ČATEŽ

Kot nagrado za redno obiskovanje gasilskih vaj skozi vse leto, smo v soboto 30.8.2014 otroke in mladince odpeljali

na kopanje v terme Čatež. Na pot smo krenili že zelo zgodaj, vendar nihče ni bil zaspan, vsi pa smo bili zelo dobre volje in polni pričakovanj. Že med samo vožnjo smo se imenitno zabavali, v toplicah pa smo se imeli enkratno. Še vreme nam je bilo naklonjeno, saj je bila ena redkih sončnih sobot in mi smo jo popolnoma izkoristili; vozili smo se po toboganih, pluli po reki, se spuščali po drčah, plavali med valovi, najpogumnejši pa so se pomerili tudi v tekmovanju s Formulo. Dan je prehitro minil in na žalost vseh, smo se morali kar prehitro odpraviti nazaj proti domu, saj nas je čakala še dolga vožnja. Vsi smo se strinjali, da smo skupaj preživeli čudovit dan, ki ga bo potrebno čim prej ponoviti.

Za PGD Mežica napisala
Eva Zorman

OBISKALI SMO NAJSTAREJŠO MEŽIČARKO

Aktivisti občinske organizacije Rdečega križa Mežica smo v mesecu avgustu obiskali gospo Heleno Piko, ki je takrat slavila 97. rojstni dan.

Gospa Helena se je rodila 1917. leta, ko je v Evropi še divjala 1. svetovna vojna, očetu Matiji in materi Heleni, kot najmlajša izmed devetih otrok. V življenju ji ni bilo postlano z rožicami, pa se je kljub temu znala tudi povesečiti. Z možem Gregorjem si je ustvarila družino, v kateri se jima je rodilo sedem otrok. Rada poudari, da je ob tem še posvojila 6

tednov staro siroto, ki je ostala v družini do svojega 14. leta. Otroke sta vzgojila v poštene in pridne ljudi, saj so si vsi zgradili svoje hiše.

Gospa Helena živi mirno življenje pri sinu Mirku in snahi Heleni, ki vzorno skrbi zanjo. Kljub letom je še vedno šegava in se rada pošali. Tudi obiskovalci smo se ji od srca nasmejali.

Želimo ji, da bi še vrsto let zdrava živela med nami.

Za OO RK Mežica
Jože Opresnik

Gostovanje Pihalnega orkestra Rudnika Mežica na 8. mednarodnem festivalu pihalnih orkestrrov - Mali Lošinj 2014

Pihalni orkester Rudnika Mežica se redno udeležuje festivalov in gostovanj v poletnih mesecih. Tudi v letošnjem poletju smo gostovali na Malem Lošinju, kjer je potekal 8. Festival pihalnih orkestrrov. Festival je trajal od 6. do 8. junija 2014.

izstopal s izvedenimi figurami godbe v gibanju. Z vsemi osmimi orkestri smo skupaj zaigrali dve koračnici, Rozamunda in Eviva Espana, katero je dirigiral naš dirigent Dušan Štriker.

Vse godbe so se predstavile s kratkim, dvajsetminutnim koncertnim programom. Po opravljenem koncertu je vsak orkester dobil manjšo pozornost in zahvalo s strani gostitelja Pihalnega orkestra Josip Kašman.

Kovačič, Orkester Musica creativa pod vodstvom dirigenta Boštjana Kobra in Otroški orkester Musica Creativa pod vodstvom dirigenta Gašperja Salobirja. Vsi trije orkestri pa so 34. tradicionalni poletni godbeni tabor Zveze slovenskih godb zaključili z dvema koncertoma. Prvi koncert so izvajali v soboto, 23. avgusta, na Titovem trgu v Kopru in drugega v nedeljo, 24. avgusta, v Avditoriju Portorož.

Pihalni orkester Rudnika Mežica je ponosno zastopal Slovenske barve in našo domačo Koroško. Festivala se je udeležilo osem orkestrrov iz različnih krajev ter držav in sicer: Pihalni orkester Josip Kašman – Mali Lošinj, Pihalni orkester Grada Pule, Orkester Val di Gorto – Italija, Godba Sevnica z mažoretkami, Orkester Pazin, Gradski orkester Labin, Gradska glasba Trstar – Rijeka, Pihalni orkester Zarja Šoštanj in Pihalni orkester Rudnika Mežica.

Vsak orkester se je predstavil na paradi s korakanjem od Vele rive do trga Malega Lošinja, na kateri je naš orkester posebej

Udeležba mladih članov PORM na 34. tradicionalnem poletnem godbenem taboru Zveze slovenskih godb – Musica Creativa.

Pihalni orkester Rudnika Mežica pa tudi v poletnih počitnicah ne počiva. Poleg vseh nastopov, ki jih opravljamo, smo štiri člane poslali na 34. tradicionalni poletni godbeni tabor Zveze slovenskih godb – Musica Creativa. Tabor je potekal od 17. do 24. avgusta v Kopru. V letošnjem letu so v okviru Musice creative delovali trije orkestri: Slovenski mladinski pihalni orkester pod vodstvom dirigenta Jana Cobra, orkester je pripravljala Gregor

V KD Pihalni orkester Rudnika Mežica se zavedamo, da poleg starejših članov, ki že leta in desetletja skrbijo za obstoj in tradicijo godbe, v prihodnosti nujno potrebujemo mlade, nadarjene in dobro izšolane kadre. Zato so ti glasbeni tabori, ki potekajo pod okriljem ZSG in jih vodijo priznani domači in tuji mentorji, kot nalašč za spodbudo in nagrado našim najmlajšim perspektivnim članom. Udeleženci tabora so v enem tednu pridobili ogromno novega znanja in izkušenj, ki jih bodo lahko prenesli v naš orkester, ter veliko glasbenih prijateljev.

Saša Voler, tajnica KD PORM

Sečnja in spravilo lesa nekoč in danes

PREMIERA FILMA

Društvo Literarno Gledališče Treska je letos že drugo leto zapored v svoj program za sodelovanje v Mežiškem poletju uvrstilo premiero avtorskega filma domačinov, ljubiteljskih filmarjev, Alojza Peršaka in Gerharda Pečovnika. Letos sta pripravila igrano dokumentarni film z naslovom Sečnja in spravilo lesa nekoč in danes. Premiera se je zgodila 15. 6. 2014 v veliki dvorani Narodnega doma v Mežici.

Alojz Peršak in
Marko Čapelnik
Avtorica fotografije:
Dorica Vasle

Sodelujoči na premieri:
V ozadiju folkloristi, spredaj od leve
Helena Šepul, Jože Šepul, Peter
Peruzzi, Alojz Peršak,
Natalija Šepul
Avtorica fotografije: Dorica Vasle

Scenarist in režiser Alojz Peršak se je tokrat odločil za film z gozdarsko tematiko potem, ko je izvedel, da je naš sokrajan Jožef Šepul – Pričnikov Joži državni prvak v podiranju dreves z motorno žago. Da pa ne bi prikazal le sodobnega dela v gozdu, si je gospod Peršak najnovejši film zamislil kot primerjavo med sečnjo in spravilom lesa v preteklosti in danes. In ker je pri

Pričniku takega dela več kot v izobilju, saj se poleg kmetijstva ukvarjajo tudi z gozdarstvom in lesarstvom, mu po igralce, kulise, strokovno delo in, nenazadnje, les in hlodovino ni bilo treba iti daleč. Pri filmu Sečnja in spravilo lesa nekoč in danes so sodelovali igralci Helena Šepul, Jožef Šepul, Gašper Bivšek, Uroš Šepul, Štefan Hermonko, Simon Kralj,

Štefan Kos, Dani Kos in Marko Čapelnik, snemalec in montažer Gerhard Pečovnik, tehnični urednik Peter Peruzzi in režiser Alojz Peršak. Na predstavitvi filma so sodelovali še plesalke in plesalci Folklorne skupine Gozdar iz Črne, ki so uprizorili stelerajo, in citrarka Natalija Šepul. Prireditelj je povezoval Peter Peruzzi.

A.V.

RAZGLEDNICE JANIJA RIFLA

... »Če si torej natančneje ogledamo vse te Riflove objektivne, lahko povzamemo naslednje: objektivni vsakdanjosti, obrobnost, narava, umirjenost niso v duhu tega časa. Prav to kljubovanje času pisca teh miniaturnih slik tako odlikuje. Jezik je čist vsake drznosti, njegovo pisanje je berljivo, dogajanje logično izpeljano. Zato bom avtorju na tem mestu predal odliko, ki navidezno ni prav vabljliva, a je v tem času, ko »besede smrdijo«, kakor je rekel nemški mislec Nietzsche, redka in jo je treba iskati, namreč: Jani Rifel je konservativen pisatelj in je zaradi tega prav starinski in uporaben »rifel« za obiranje majhnih in vendar plemenitih sadežev sodobne slovenske proze...«

Tim Wüster v spremni besedi k Razglednicam

Z zgornjimi vrsticami je Društvo Literarno gledališče Treska Mežica vabilo na predstavitev nove knjige pisatelja Janija Rifla Razglednice. Gre za zbirko kratkih zapisov o krajih, ki jih je pisatelj kdaj v življenju obiskal in so ga navdihnili

k pisanju o njih. »Razglednice« smo predstavili v soboto, 23.8.2014 v dvorani Gostilne Krebs. Dobro obiskano prireditev so oblikovali avtor Jani Rifel, Erika Žagar, Marjeta Zvonar Hohnjec, Petra Štirn Janota, glasbenik Andraž Zvonar in Peter

Peruzzi, ki je pripravil literarni večer. Kot vse prireditve DLG Treska Mežica je tudi to finančno podprla Občina Mežica, pomagala sta Gostilna Krebs in Elstik d.o.o.

A.V.

Od leve Andraž Zvonar, Marjeta Zvonar Hohnjec, Petra Štirn Janota, Jani Rifel, Peter Peruzzi, Erika Žagar.
Avtorica fotografije: Tončka Vuk

ALPSKI KOZLIČEK

Rosalia alpina

ROGAČ

Lacuanus cervus

V SLOVENIJI LAHKO LJUDJE SODELUJEJO PRI BELEŽENJU POSAMEZNIH VRST

Slovenija je biotsko izjemno pestra, tu živi tudi mnogo redkih in ogroženih vrst. Poznavanje razširjenost ogroženih vrst nam daje pomembne podatke o kakovosti našega okolja in pripomore k boljšemu usmerjanju rabe našega prostora. Na Zavodu RS za varstvo narave smo za zbiranje tovrstnih podatkov pripravili spletni portal **www.sporocivrsto.si**, kamor lahko vsakdo sporoči svoje opažanje katerega izmed štirih ogroženih vrst hroščev iz seznama Natura 2000: rogača, alpskega kozlička, bukovega kozlička in hrastovega kozlička.

Ti razmeroma lahko prepoznavni hrošči so v nekaterih državah Evrope že izginili zaradi spremenjenih razmer v gozdovih, predvsem nastalih zaradi intenzivnega gospodarjenja. Iskane hrošče, ki so odvisni od ohranjanja naravnega ravnovesja v gozdu z dovolj odmrlega in starega lesa, najdemo v listnatih gozdovih z bukvijo, hrastom in kostanjem. Kjer je z izsekavanjem gozd močno spremenjen in je nasajena le smreka, so ti hrošči izginili. Zato so dober pokazatelj sonarnega gospodarjenja in dobrega naravnega ravnovesja v gozdu.

Za vpis in s tem prispevek k ohranjanju teh vrst hroščev se zahvaljujemo vsem, ki bodo letos na spletni portal vpisali svoje opažanje. Akcija strokovnjakom prinaša neprecenljive podatke o spremljanju stanja živalskih vrst, vsem nam pa prinaša novo znanje in možnost sodelovanja pri ohranjanju biotsko izjemno bogate slovenske narave.

**ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE**

HRASTOV KOZLIČEK

Cerambyx cerdo

BUKOV KOZLIČEK

Morimus fenereus

DRUŽENJE Z MEŽIŠKIMI UPOKOJENCI

Na povabilo mežiških upokoencev sva se dve »Povojčici« v začetku meseca junija v prostorih DU Mežica udeležili prijetnega druženja. V zelo prijetnem vzdušju je bila rdeča nit našega srečanja pogovor o zdravilnih rastlinah.

Obdelali smo nekaj osnovnih napotkov o zdravilnih rastlinah, in sicer: kje in kako jih nabiramo, kako jih sušimo in shranimo, kaj iz njih pripravljamo ter kaj ne sme manjkati v naši domači lekarni. Spoznali smo tudi, kakšne so mere za pripravo čajev (vsekakor ne smemo pretiravati) ter kako pravilno pijemo čaje (tako za zdravje kot za užitek). Po temah smo obdelali celotno telo – in ker je naše poslanstvo deliti znanje o (pravilni!) rabi zdravilnih rastlin, tukaj navajamo nekaj koristnih nasvetov. V *ustni votlini* bomo širjenje bakterij in virusov preprečili s spiranjem s timijanovo tinkturo. Če imamo probleme z *dihali ali bronhiji*, je dobro med krpo polikati zeljne liste in si jih položiti na prsi. *Kožna obolenja* lajšamo z oljem šentjanževke, smolnatim mazilom, ognjičevim mazilom, mazilom prave

lakote in mazilom slezenovca, ki je zelo priporočljivo tudi pri *luskavici*. Pri *endokrinih žlezah* ima izjemen pomen ščitnica – v primeru, da le-ta ne deluje dovolj, bo pomagal hladni namok islandskega lišaja in bele omele (v enakem razmerju). Najboljše zdravilo za *jetra* je seme pegastega badlja. Za krepitev *slabih kosti* oz. v primeru *osteoporoze* uživamo jajčne luščine,

obloge z zeljnimi listi. Na koncu našega druženja smo skupno ugotovili, da za naše dobro počutje, zdravje, energijo in dobro voljo, najprej stopimo do vrta, travnika ali gozda, obisk zdravnika pa prihranimo za nujnejše primere. Kljub zdravju, ki nam ga lahko omogočijo zdravilne rastline in znanje o njihovi uporabi, ki se prenaša že stoletja, pa ne smemo pozabiti

ki ji zmlete vmešamo v kislo zelje ali pa jih zmešamo z zmleto koprivo (luščine pred tem prekuhajte na zmernem ognju 10-15 min). Bolečine v *sklepih ali hrbtenici* omilimo z nežnim vtiranjem smolnatga mazila. Pri *revmatoidnih obolenjih* je zelo pomembno, da s čaji čistimo telo – najbolj znana mešanica čistilnega čaja se imenuje »KRRT« (kopriva, regrat, rman in trpotec); pomaga pa tudi masaža obolelih mest s šentjanževim oljem, zelo dobro pa deluje tudi

tudi na zdravo prehrano in gibanje na svežem zraku – brez tega tudi »domače r'cnije ne bojo n'č hasnale«.

O »Povojčku«

Povojček (bršljanasta grenkuljica) je ena najbolj znanih in razširjenih zdravilnih rastlin na Koroškem.

»Povojček« pa je tudi Sekcija za zdravilne rastline, ki deluje v okviru Turističnega društva na Poljani. Zbrani smo ljubitelji narave in zdravilnih rastlin z vse Koroške. Naše ime

»Povojček« pove o nas vse, saj je majhen, skromen, učinkovit in raste povsod, skozi vse leto, ob vsakem času - tako kot mi, ki nosimo njegovo ime. Delujemo že peto leto, z dogajanjem skozi celo leto. Naš najpomembnejši dogodek pa je razstava zdravilnih rastlin, ki jo zadnji majski vikend v našem prelepem kozolcu na Poljani pripravimo v okviru Tedna zelišč na Koroškem.

Ker je razstava s svojimi spremljajočimi dogodki prerasla v 5-dnevno dogajanje, smo letošnjo prireditev preimenovali kar v »Festival zdravilnih rastlin v kozolcu na Poljani«. »Povojčki« pa nismo poznani samo po znanju o zdravilnih rastlinah, ampak tudi po »Povojčkovih šopkih« iz javorjevih listov; znamo tudi slikati, filcati, izdelovati iz gline, da o kuharji z zdravilnimi rastlinami ne govorim.

Ponosni smo na že tri izdane brošure, kjer smo strnili vse naše znanje: »Zdravilna zelišča – za krepitev telesa, ohranjanje zdravja in lajšanje bolezni«, »Povojčkove kuharije iz kozolca« in »Povojčkove r'cnije iz roda v rod«.

Promotorji narave in zdravja

V naši sekciji si želimo biti promotorji narave in zdravja, saj je v naravi moč in zdravje, zato bomo še naprej trosili semena dobre energije, prenašali naša znanja na vse generacije, še posebej pa spodbujali mladi rod, da gre po naših sledih in sledih naših prednikov.

Drage prijateljice in prijatelji iz Mežice, lepo je bilo z vami!

Ljuba Plazl,

Vodja Sekcije za zdravilne rastline

»Povojček« pri TD Poljana

SREČANJE

28. avgusta se nas je pri Vojaku zbralo 10 mladeničev in mladenk s partnerji, da bi ob prigrizku in kozarčku rujnega družno praznovali svojih rosnih osemdeset let.

Razvila se je glasna debata o različnih temah, obujali smo spomine ter čase svoje mladosti in šolanja primerjali z današnjimi.

Čeprav malo razglašeno je zadonela tudi pesem, ki je dokazovala, da smo kljub osmim križem še vedno mladi po srcu, da se znamo povесeliti in ne razmišljamo le o boleznih in tegobah, ki jih prinašajo leta.

Ob visokem jubileju nam je čestital tudi g. župan in nam še vnaprej zaželel zdravja in dobre volje.

Na žalost je manjkalo deset jubilarntov, ki se srečanja zaradi različnih vzrokov niso mogli udeležiti.

Vsi, ki smo zadovoljno preživeli skupno popoldne, smo si obljubili, da se – ker čas tako hitro mineva – naslednjič ne

srečamo čez 10, kot doslej, ampak že čez 5 let; obenem smo pohvalili g Alojza Ošlaka, pobudnika naših srečanj, ki potekajo že 30 let.

M. M.

499. lepa nedelja pri Sv. Lenartu na Platu

Vsak prvi vikend v mesecu avgustu je za prebivalce Plata in okolice velik praznik. Tako je bilo tudi letos, ko smo imeli priložnost spoznati običaje, ki jih domačini skrbno negujejo že stoletja. Priprave na Lepo nedeljo pri Sv. Lenartu, ki je bila tokrat 3. avgusta, so ponovno povezale vse generacije prebivalcev na tem prelepem koščku Mežiške doline. Združile so nas tako v delu, pesmi, plesu, kot tudi v molitvi in tišini gozda, v katerem se skriva ta skrivnostna cerkvena.

Legenda, ki je povezana z nastankom cerkve Sv. Lenarta na Platu in zapisi, ki so ohranjeni znotraj nje, kažejo na to, da je stara že 499 let. Iz tega razloga so bile letošnje priprave dober uvod v veliko praznovanje, ki bo v naslednjem letu.

Pod cerkvijo se razprostira kmetija Kajžer, katere gospodarji so vsa ta dolga leta tudi cerkveni ključarji te cerkve oz. »cehmoštarji pri Lenartu«. To pomembno nalogo opravlja tudi sedanji gospodar, Kuncov Tomaž, ki je tudi glavni pobudnik za to, da so bili tokrat

običaji predstavljeni širšemu krogu vedoželjnih Korošcev. Za kmetijo Kajžer se predvideva, da nosi podobno letnico nastanka kakor cerkev in vsa ta leta so bili glavni organizatorji velikega dogodka na Platu, ki se začne že nekaj dni pred samo lepo nedeljo.

V četrtek »Kajžerjeve dečve« hodijo od hiše do hiše nabirati in pobirati rože za okrasitev cerkve. Petek pa je dan »krenčlarije«, ko se v večini dekleta in žene iz okolice zberejo na tej domačiji in pletejo iz cvetja čudovite vence, s katerimi okrasijo cerkev.

Res je da jim pomagajo tudi moški, predvsem pri rezanju hojinih vej in pušpana, a

pridne in delovne roke platovskih deklet in žena vse to zelenje in cvetje prepletajo med sabo s tako ljubeznijo in zanosom, da izpod njihovih rok prihajajo bogate mojstrovine, ki jih zna ustvariti le malokdo. Brez »krenčlavk« praznik ne bi bil to, kar je, saj njihove umetnije naredijo cerkev še bolj pravilčno. Tudi letos je bilo spletenih preko 100 metrov »krencov«. Če se malo poigramo s številkami, so spretne roke gospodinj v vseh teh stoletjih spletle okrog 49 kilometrov in 900 metrov bogatih cvetnih mojstrov.

V soboto s skupnimi močmi okrasijo cerkev. Obesijo »krence« in aranžirajo šopke v vazah. V nedeljo se vse skupaj

začne z glasnimi poki iz možnarjev. Sveta maša s procesijo okrog cerkve Sv. Lenarta pa je uradni začetek velikega slavlja.

V letošnjem letu so se pri organizaciji lepe nedelje kmetiji Kajžer pridružili tudi Folklorno društvo »Pušlc« Mežica in kmetija Vojak – Jakopič. S skupnimi močmi jim je uspelo organizirati bogat kulturni program, v katerem so sodelovali: Pevski zbor Svetega Lenarta, Mešani pevski zbor Svetega Jakoba, Vokalni kvintet Ajda, Moški

pevski zbor Društva upokojencev Mežica – Viharnik, Mežiški frajtonarji in Folklorno društvo »PUŠLC« Mežica.

Obiskovalcev se je nabralo kar veliko število. Ogovorila sta jih tako župan g. Dušan Krebel, kakor tudi župnik g. Jože Hrastrnik, ki sta prijazno obljubila pomoč in sodelovanje pri jubilejni 500. lepi nedelji naslednje leto. Mežiški možnarji pa so o dogodku glasno obvestili vse, ki o njem niso bili seznanjeni ali pa so morebiti nanj pozabi-

li. Kulturni program se je nadaljeval z veselim druženjem ob zvokih ansambla Hopla. Nikakor ne smemo pozabiti pohvaliti izvrstne kuhinje, ki je zadovoljila zahtevne brbončice obiskovalcev, izkupiček bogatega srečelova pa je namenjen za izdelavo oblek Folklornega društva »Pušlc« Mežica.

Bogata etnološka in kulturna dediščina, katero nam je bilo dano spoznati v teh štirih dneh, je potrditev tega, kako globoko so ti običaji vtakani v

preprosta življenja platovskih ljudi in kmetije Kajžer. Iskreno upamo, da bodo to ohranjali tudi bodoči rodovi.

Naslednje leto se slavi 500. lepa nedelja pri Sv. Lenartu. Naj bo ta članek tudi iskreno povabilo vsem, ki lahko kakorkoli pripomorejo, da bo ta visok jubilej ostal kot nepozaben dogodek zapisan v srcih prisotnih in zgodovini Mežice.

Darja Maurič

Rojstni dan KRALJA MATJAŽA NA PECI

Letos poleti je minilo 82 let od takrat, ko so mežiški planinci na Mali Peci postavili prvi kip Kralja Matjaža. Za razliko od današnjega, vsem dobro poznane-ga bronastega kipa, je bila prva skulptura narejena iz lipovine. Doprso soho je v Ljubljani iz domačega, koroškega lesa izdelal akademski kipar Nikolaj Pirnat.

Ko je bil kip končan, so ga iz našega glavnega mesta prepe-ljali v Mežico, od tam naprej pa z rudarskim vlakom naj-prej skozi »jamo« v Podpeco ter nato še z »dvorno kočijo« po razdrapani poti do takratne Uletove kočje na Peci. Prostor za njegovo kraljevanje so mežiški rudarji izklesali v živo skalo med kletjo in planinsko postojanko. »Ustoličenje« Kralja Matjaža je bilo določeno za dan 21. avgusta 1932. Kakšen dogodek je bil to za takratni čas, pričajo ohranjeni arhivski zapiski:

Avtor fotografije: Rudi Burjak

Organizacija prevoza turistov dne 20. avgusta je bila brezhibna. Ker avtobusi ne bi zmogli prepeljati vseh turistov do Mežice in Črne, je društveni odbor pri ravnateljstvu Rudnika Mežica izprosil, da je dovolilo prevoz obiskovalcev Pece z rudniškim vlakom s Prevalj.

Dan pred »ustoličenjem« so v Mežici v pozdrav obiskovalcem izobesili trobojnice. Skupine ljudi so prihajale ves dan ter se podajale po poti naprej na Peco. S popoldanskim vlakom se je pripeljala tudi pihalna godba z Guštanja. Nekoliko pozneje so prispeli še koroški pevci z onstran meje. Na predvečer so na vrhu Pece zagoreli kresovi. Zaslišali so se zvoki godbe in ubrana pesem koroških Slovencev. Koča ni zmogla ponuditi prenočišča vsem obiskovalcem. Postavili so šotore, a niti to ni zadoščalo. Na srečo planincev je bila noč topla. Zakurili so si več ognjev, ob katerih so preživeli vse do jutra.

Naslednji dan okrog šeste zjutraj so zabobneli streli topičev, nato so se čez planino razlegli

še zvoki pihalne godbe. Ob osmi uri se je pred Matjaževo votlino pričela sv. maša. Po končani maši je v kratkih besedah zbrane pozdravil načelnik Martin Ule ter nato predal besedo predsedniku odbora za Matjaževo »ustoličenje«, inž. Božu Pirkmajerju. Ta je orisal pomen slavnosti, odkril spomenik ter ga predal v varstvo Slovenskemu planinskemu društvu. Sledili so govori odposlancev sosednjih društev. Z mladinskim orkestrom in s pripovedkami o Kralju Matjažu je na proslavi sodelovala tudi šolska mladina iz Podpece, pod vodstvom učitelja Iva Miheva. V veselo razpoloženje je spravil vse navzoče tudi pohorski poet Zorzut.

Konec uradnega dela je zaznamovalo zabijanje žeblice v krono Kralja Matjaža. Tisti, ki so se tega slavlja udeležili osebno, so zabili spominske žeblice sami, za one pa, ki so pooblastili podružnico, jih je zabijal Martin Ule.

Nato se je prijetno druženje spremenilo v pravo planinsko zabavo okoli koče.

V spomin na ta dogodek je Planinsko društvo Mežica v soboto, 30.8.2014, pred Domom na Peci našemu kralju priredilo rojstnodnevno praznovanje. Kljub temu, da v svoji jami spi pregovorno globok spanec, se živahnemu

dogajanju očitno ni mogel upreti. Prisotnim se je pridružil ob torti, jo sam razrezal in razdelil povablencem. Poveselil se je ob zvokih frajtonarice, na katero je zaigral g. Rožej s Prevalj, prav domače pa se je moral počutiti tudi ob pokih movžnarjev, ki so njemu v čast, pod taktirko članov društva Movžnar iz Mežice, zabobneli nad širnimi koroškimi dolinami.

Legenda tega sicer ne omenja, a Kralj Matjaž se je v teh nenavadnih, modernih časih spoprijateljil s Perkmandeljcem. Na veselje otrok in starejših je Matjaž na svoje praznovanje pripeljal tudi tega radovednega gorskega škrate. Ta je vsakemu otroku podaril bonbon, starejšim pa en šluk šnopsa. (Ampak res samo en šluk, da je korak kljub vsemu ostal trden in varen še naprej). Za lakoto in lušte pohodnikov je bilo na ta dan še dodatno poskrbljeno z zastonjskimi porcijami šmorna, ki se je cmaril kar na terasi Doma na Peci.

Uroš Podovšovnik
PD Mežica

DVE OKUPACIJSKI ZGODBI, ki sta povezani z Mežico

Vinko Cajnko, daleč naokoli poznani Slovenjgradčan, rojen leta 1911, priseljen iz Prlekije, sedaj že nekaj let rajniki, mi je nekako pred 30 leti pripovedoval o dveh svojih dogodivščinah ob koncu druge svetovne vojne.

Vinko je bil še v poznih letih zelo povezan s športom. V mlajših časih je sprva tekmoval kot kolesar, bil organizator kolesarskih in drugih tekmovanj,

obenem je deloval v društvu Sokol, tam telovadil in hodil na sokolske zlete. V Mežico je zelo rad prihajal. Tudi ustanovitev mežiškega kolesarskega kluba

SKK Korotan Mežica v letih 1934/45, je nastala z njegovo pomočjo.

Prva zgodba.

V času druge svetovne vojne je imel zvezo s partizani, jim pomagal z informacijami in v materialu, tudi svoj pisalni stroj jim je menda dal za rabo v tiskarski tehniki. Že proti koncu vojne je bil aretiran in odpeljan v gestapovske

zapore v Dravogradu. Nekega dne so ga poklicali na zaslišanje. Ko je v prazni sobi čakal na zasliševalca, so se končno odprla vrata in v sobo je vstopil mlad fant v gestapovski uniformi. Nekaj časa je Cajnka molče opazoval. Nato ga je po slovensko vprašal: »Gospod Cajnko, ali me ne poznate?« Cajnko je odvrnil, da ga ne pozna. Nato je gestapovec povedal, da je S. U. iz Mežice, da ga dobro pozna ko je hodil v Mežico na sokolske nastope in tam telovadil ali pa vodil kolesarska tekmovanja.

Z etapne kolesarske dirke leta 1938, na vmesnem cilju v Mežici. Kolesarja, prvi z desne Anton Kočan, tretji z desne Rudi Logar. **Vinko Cajnko drugi z leve s kravato in obleko.**

Zasliševanja potem ni bilo. Čez nekaj dni so Cajnka spustili domov. Ko je že kazalo, da bo Nemčije kmalu konec, je nekega temnega večera pri Cajnku potrkalo na večna vrata. Ko je Cajnko odprl, je v hišo vstopil civilist, prej omenjeni gestapovski zasliševalec S.U.. Tako rekoč roteče je Cajnka prosil, naj mu uredi zvezo s partizani, ki bi se jim rad priključil. Cajnko se je tega poziva močno ustrašil. Najprej je pomislil, da je predlog le pretveza, da bi izdal svoje zveze s partizani. Zato mu je zatrjeval, da s partizani nima nobene zveze in da tudi ne pozna koga, ki bi take zveze imel. Končno je S. U. odnehal in nepotešen izginil v temo.

S. U., malo starejši od moje družčine, je bil po naravi kar nekam ošabnega značaja. V meščanski šoli se ni ravno izkazal. Do nadaljnjega šolanja ali pridobivanja poklicnih veščin, ni kazal posebnega nagnjenja.

Ko so po okupaciji leta 1941 Nemci uvajali svojo oblast so s policijo

sklicali fante stare 18 in več let in jih vključili v t.i. Wehrmanschaft, nekako predvojaško vzgojo. Vsak teden smo imeli zbor in vaje. Učili smo se korakanja in drugih vojaških redovnih vaj. Obenem so uvedli prepevanje takrat znanih udarnih popevk in koračnic. Vadbo sta nekaj časa vodila mežiška policista Röhrh in Möhrl. Oba sta bila kar znosna. Takoj sta uvedla ob korakanju tudi prepevanje udarnih nemških koračnic. Tudi S.U. je moral vaditi z nami. Nekega dne pa se je

vzvišeno postavil pred četo, se izprsil in tako rekoč zavpil po nemško: »Od danes naprej prevzemam komando nad vadbo Wehrmanschafta«. Za pevovodjo je takoj postavil mojega brata Janeza. Pred vsako pesmijo je moral najprej dati ton. Za naju z bratom pa se je to korakanje in petje kmalu končalo, ko so našo družino izselili v Srbijo

Druga zgodba.

Avstrijsko Koroško je po kapitulaciji Nemčije zasedla angleška vojska. Ti so imeli posadke in straže tudi na mejnih prehodih. Na naši strani pa so mejo varovali vojaki, ki so bili nastanjeni v kasarni v Slovenj Gradcu. Kljub strogemu vzdušju na obeh straneh meje, pa je, vsaj na našem prehodu Holmec prihajalo tudi do medsebojnih stikov med Angleži in našo posadko. V teh prvih povojnih tednih se je na meji marsikaj zgodilo mimo pravil in vednosti višjih poveljstev. Na primer pri vračanju posameznikov iz zaporov,

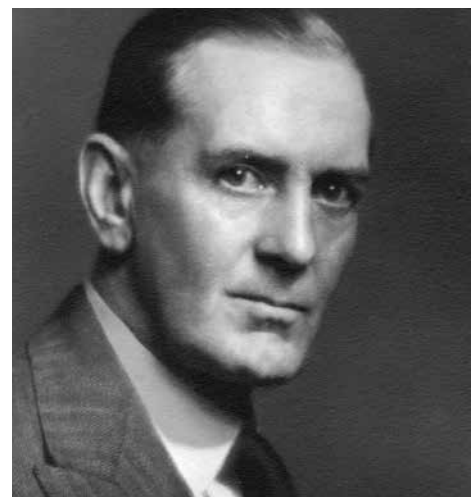
taborišč, prisilnega dela in podobno.

Med posadkami je prišlo do dogovora, da bi Angleži in naši odigrali celo nogometno tekmo, eno v Pliberku drugo v Slovenj Gradcu. Angleži so vedeli, da so Jugoslovani kar dobri nogometaši. Za Angleže pa je bilo tako znano, da so v nogometu svetovna velesila. Pobuda za tekmo je najbrž prišla od angleške strani. Ko je stvar dozorevala je zadevo koordiniral Vinko Cajnko.

Ko se so nekoč, na angleški strani dogovarjali bolj natančno, je vstopil v prostor nek višji angleški oficir, z majorskimi oznakami. Očitno je obvladal nemški jezik, v katerem je dogovarjanje potekalo, saj mu je z velikim zanimanjem sledil. Nato se je približal in vprašal Cajnka, če pozna kakšnega višjega uslužbenca mežiškega rudnika. Cajnko je povedal, da jih pozna veliko, med drugim dobro tudi ing. Gustava Gogala, ing. Iva Krivčenka, ing. Draga Čeha in še druge. Ko je to slišal, je Cajnka prosil, če bi ga lahko na kašen način tajno privedel v Mežico.

Nato je povedal, da mu je ime George Bargate ter, da je bivši direktor rudnika v Mežici.

Rad bi Mežico zopet videl obenem pa se pogovoril s svojimi nekdanjimi sode-

George Bargate

lavci. Cajnko mu je obljubil, da bo stvar skušal izvesti. Vendar, ko je čez nekaj dni spet imel stike z Angleži, Bargateja ni bilo več tam. Verjetno so Bargatejevi nadrejeni izvedeli za njegovo namero priti ilegalno čez mejo v Mežico, iz česar bi lahko nastal tudi škandal, če bi zadeva prišla na ušesa višjih vodstev. Zato tudi nogometnega srečanja ni bilo.

Štefan Lednik

MEŽIŠKO GOSPODARSTVO

Teče že peto leto, od kar smo v Šumcu nazadnje poročali in predstavili podatke o gospodarskih družbah in samostojnih podjetnikih v Mežici. Torej je čas, da tudi tej temi zopet namenimo nekaj pozornosti. Ker pa je, posebno med mladimi, brezposelnost pereč problem in ne kaže, da bi se zadeve pomembno izboljševale, smo opozorili tudi na to problematiko.

Gospodarske družbe

Iz javno dostopnih podatkov, ki jih je moč pridobiti preko ustanove AJPES, je razvidno, da je bilo v letu 2013 v občini Mežica registriranih 60 gospodarskih družb, v katerih je bilo zaposlenih 978 oseb. Število zaposlenih v gospodarskih družbah naše občine se od leta 2009 dalje zopet nekoliko povečuje. Tedaj, torej v letu 2009, smo imeli registriranih 53 gospodarskih družb in najnižje število zaposlenih: 824 oseb.

Gospodarske družbe v naši občini so v letu 2013 pridobile slabih 221 milijonov evrov skupnih prihodkov, kar je za skoraj 6 % več kot v letu 2012,

gospodarske družbe v občini – v preteklih letih zelo uspešno. Sicer pa je zabeležen tudi podatek, da je bilo v letu 2013 v gospodarskih družbah v naši občini 224 tisoč EUR izgube.

Gospodarske družbe v občini Mežica so po seštetih bilancah

v primerjavi z letom 2009 pa za kar 73 % več.

V skupnem je bil poslovni obračun gospodarskih družb v občini Mežica za leto 2013 pozitiven: v bilancah je izkazanih dobrih 16 milijonov EUR čistega dobička. Čisti dobiček je bil v primerjavi s predhodnim poslovnim letom za 10 % nižji, v primerjavi z letom 2009 pa za kar 105 % višji. Tudi bilančni dobiček gospodarskih družb (dobiček tekočega leta in neizplačan dobiček iz preteklih let) se je do leta 2013 v primerjavi z letom 2009, ko smo nazadnje v Šumcu poročali o poslovanju gospodarskih družb v Mežici, zvišal za 71 %. Poslovanje gospodarskih družb v občini Mežica je bilo – tako sklepamo po seštevku podatkov za vse

v letu 2013 za svojo dejavnost uporabljale dobrih 149 milijonov EUR sredstev (osnovna sredstva, finančne naložbe, zaloge, terjatve). Poslovanje so do višine 57 % financirale z lastnim kapitalom.

Največji delež v skupnih prihodkih gospodarskih družb v občini Mežica ima, kakor je sicer splošno znano, družba TAB – tovarna akumulatorskih baterij d.d. Delež te družbe v skupnih prihodkih je 72 %, skupaj s nekaterimi povezanimi družbami pa je njihov delež v skupnih prihodkih gospodarskih družb v občini Mežica 76 %. Njihov delež v dobičku je 84 %, v teh družbah je zaposlenih polovica vseh delavcev, ki delajo v gospodarskih družbah v naši občini.

Uspešno posluje tudi družba Calex-M, podjetje za proizvodnjo, trženje in servisiranje elektrotehničnih izdelkov d.o.o., ki dosega 11 % delež v skupnih prihodkih gospodarskih družb v naši občini, delež te družbe v čistem dobičku za leto 2013 je bil 5,5 %, zaposlenih pa je bilo 23 % = 224 delavcev. Preostale gospodarske družbe imajo delež 13 % v skupnih prihodkih gospodarskih družb v naši občini, njihov delež v dobičku je bil v letu 2013 slabih 11 %, zaposlenih pa je bilo v teh družbah 28 % = 275 delavcev.

O investicijah oz. o porabi podjetniških dobičkov v javnih virih ni prav veliko podatkov, saj gre za privatno lastništvo kapitala. Znano je, da podjetja v naši občini lastnikom kapitala izplačujejo dividende. Z ozirom na dejstvo, da družba TAB – tovarna akumulatorskih baterij d.d., ki je največje podjetje, posluje v zelo konkurenčnem okolju, ocenjujemo, da investirajo v razvoj proizvodnje in poslovanja, ter – kakor upamo – tudi v varovanje okolja. Da pa bi dobički uspešnih družb bili namenjeni tudi za investicije v dejavnosti, ki bi perspektivno zagotavljale delovna mesta mladim in izobraženim ljudem, ki se sedaj izseljujejo ali ostajajo brezposelni, pa javno ni znano.

Samostojni podjetniki

Iz javno dostopnih podatkov, ki smo jih pridobili od ustanove AJPES, je razvidno, da je bilo v letu 2013 v Mežici registriranih 114 samostojnih podjetnikov, pri katerih je bilo zaposle-

nih 77 oseb. V primerjavi z letom 2009 ugotovimo, da smo tedaj v občini imeli 105 samostojnih podjetnikov in pri njih je bilo zaposlenih 82 oseb. Leto prej – torej v letu 2008 – pa celo 100 oseb.

podjetniki zopet nekoliko napredujejo, žal pa se število zaposlenih, kot že omenjeno, zmanjšuje.

Za svojo dejavnost so samostojni podjetniki v letu 2013 uporabljali okoli 6 milijonov EUR sredstev.

biltena, ki ga objavlja A.L.P. PECA d.o.o./januar 2014.)

V letu 2013 je bilo v Mežici 3613 prebivalcev, delovno aktivnih oseb je bilo 1338, v decembru 2013 je bilo registriranih 187 brezposelnih oseb. Tedaj je bilo v Sloveniji

popravilu motornih vozil 758,13 EUR, v strokovnih, znanstvenih dejavnostih 1.714,74 EUR, in izobraževanju 1.021,91 EUR. Povprečna neto plača v omenjenih dejavnostih je tako znašala 1.201,61 EUR, kar je za kar 16,5 % višja glede na slovensko povprečje.

Samostojni podjetniki v naši občini so v letu 2013 pridobili 9 milijonov EUR prihodkov od svoje dejavnosti, kar je primerljivo tudi s predhodnim poslovnim letom, v primerjavi z letom 2009 pa so v letu 2013 njihovi prihodki za dobrih 26 % višji.

Po obračunu vseh stroškov je podjetnikom v letu 2013 ostalo slabih 13 % od skupnih prihodkov kot podjetnikov dohodek, kar je primerljivo s predhodnim poslovnim letom. Skoraj enak delež podjetnikovega dohodka v skupnih prihodkih je bil tudi v letu 2008, v letu 2009 pa je bil ta delež le 6 %, pa še skupni prihodki so se precej zmanjšali. Gospodarsko krizo so torej kar močno občutili. Od leta 2011 tudi naši samostojni

Lastna sredstva samostojnih podjetnikov so v letu 2013 predstavljala 56 % vseh sredstev, ki jih uporabljajo v svoji dejavnosti, preostalo so obveznosti: dolgoročne obveznosti za posojila in kratkoročne obveznosti do dobaviteljev.

Če strnemo podatke o gospodarskih družbah in samostojnih podjetnikih ugotovimo, da je delež samostojnih podjetnikov v skupnih prihodkih občinskega gospodarstva le 4 %. Samostojno podjetništvo si torej pri nas še vedno težko utira pot. Vendar nekaj zasebnikov uspešno vodi svoja podjetja kot gospodarske družbe – d.o.o..

O zaposlenosti prebivalstva (Podatke smo povzeli iz

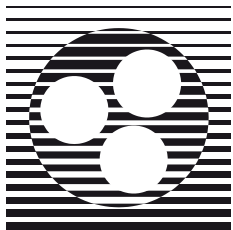
124.015 brezposelnih oseb, na Koroškem pa 4.349.

Po podatkih Statističnega urada RS je novembra 2013 bila v Sloveniji povprečna mesečna neto plača 1.044,89 EUR, na Koroškem 1.009,79 in v Mežici 1.267,27 EUR (pri tem naj omenimo, da je povprečna plača v novembru 2013 vsebovala tudi izredna plačila, kot sta 13. plača in božičnica, zato je le-ta posledično tudi nekoliko višja v primerjavi z ostalimi meseci v letu).

Pri vpogledu v izbrane gospodarske dejavnosti je v Mežici v predelovalni dejavnosti neto plača v novembru 2013 znašala 1.288,7 EUR, v gradbeništvu 1.224,59 EUR, v trgovini,

Če torej povzamemo ta članek, je res, da mežiško gospodarstvo dosega zelo dobre poslovne rezultate in to tako v primerjavi s Koroškim, kot državnim povprečjem. Pa vendarle so to dejstva, ki tistim, ki se (pa ne po svoji krivdi) prepoznajo za nekoga v skupini tistih, ki kljub dobrim rezultatom mežiškega gospodarstva v njem ne uspejo najti prostora zase in za ponudbo svojega dela, ne pomenijo prav nič. Naj članek zaključimo z upanjem, da bo do prihodnjega izida članka na to temo slednjih čim manj in bodo rezultati mežiških gospodarskih družb ter samostojnih podjetnikov še boljši.

Renata Robnik, dipl. ekon.
Mag. Vida Potočnik, dipl. ekon.

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA RAVNE NA KOROŠKEM

Območna obrtno – podjetniška zbornica Ravne na Koroškem je stanovska, strokovna in nestrankarska organizacija, ki zastopa interese obrtnikov in podjetnikov ter skrbi za njihov ugled in razvoj. Deluje na območju občin Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem. Člani zbornice so fizične in pravne osebe, ki opravljajo dejavnost na obrtni način, obrti podoben način ali domačo in umetno obrt. Trenutno naša zbornica šteje 271 članov. Predsednik zbornice je Roman Krivograd, ki vodi zbornico od leta 2003.

Nahajamo se na lokaciji Gačnikova pot 3, Ravne na Koroškem.

Zgodovina OOO Ravne na Koroškem

Nekoč so bili obrtniki potisnjeni ob rob družbenega razvoja, zasebne obratovalnice in obrtne dejavnosti so bile prejšnjemu sistemu odveč, uspehi obrtnikov pa so bili ovirani zaradi nenaklonjenosti zakonodaje. Na Koroškem je cvetelo le železarstvo, rudarstvo in lesarstvo, obrt pa je bila komaj omembe vredna v razvoju gospodarstva Mežiške doline. Ravno zaradi te zapostavljenosti so v tem pomembnem zgodovinskem obdobju obrtniki Koroške oblikovali svojo prvo stanovsko organizacijo. Območna obrtno-podjetniška zbornica Ravne na Koroškem nadaljuje

tradicijo leta 1978 ustanovljenega Obrtnega združenja občine Ravne in vseh nadaljnjih oblik združevanja obrtnikov Mežiške doline.

Obrtno združenje, ki so ga oblikovali takratni obrtniki, je združilo interese obrtnikov različnih branž. S tem so obrtniki pripomogli k uresničevanju svojih pravic na področju socialne, davčne in gospodarske politike.

OOO Ravne danes

Sprememba zborničnega sistema iz obveznega v prostovoljno članstvo je prinesla nove izzive. V naši zbornici smo zadovoljni, da je večina članov prepoznala prednosti zborničnega sistema in ostala naš član. Prepričani smo, da bodo tudi drugi obrtniki in podjetniki spoznali, da vključenost v zbornico ne prinaša

le plačevanja članarine, ampak daje dodano vrednost, ki jo prinaša članstvo. To nam potrjujejo tudi novi člani, ki so se nam pridružili.

OOO Ravne sledi trendom sodobnega razvoja zbornice. V sodelovanju s krovno organizacijo OZZ skrbimo za ustrezno strokovno podporo članstvu.

Na osnovi pooblastila OZZ vodimo upravni postopek v zvezi z izdajo, spremembami in odvzemom obrtnih dovoljenj ter vodimo in ažuriramo obrtni register.

Na točki VEM lahko opravite vse postopke, ki jih le-ta omogoča, npr. registracija samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo, v kolikor gre samo za denarni vložek; spreminjanje podatkov, izbris samostojnega podjetnika, pooblaščenje oseb za delo z e-VEM, prijava, odjava delavcev v zavarovanje, spremembe podatkov ... Vse storitve VEM so brezplačne. Svojem članom nudimo brezplačne seminarje s področja delovno-socialne zakonodaje, računovodstva, davčne zakonodaje, dela v Avstriji ... Za potrebe sekcij organiziramo strokovna izobraževanja. Zaradi naših dolgoletnih izkušenj najbolj razumemo teža-

ve na poslovni poti in jih tudi znamo reševati. Svetovanje zagotavljamo na naši območni zbornici ali Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije. Zagotavljamo odgovore na vprašanja s področij registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu), gospodarskega in civilnega prava, delovnega prava, davkov, plač, računovodstva in knjigovodstva, varstva okolja in varnosti ter zdravja pri delu itd.

Našim članom nudimo brezplačno prvo svetovanje pri odvetniku Miranu Ocepku s področja gospodarskega prava in brezplačno prvo svetovanje pri odvetnici Suzani Leš s področja delovnega prava. Obrtniki in podjetniki so na podlagi glavne obrtne dejavnosti razvrščeni v strokovne sekcije. Le-te delujejo na nivoju OZZ, številčnejše zastopane pa tudi na lokalnem nivoju. Sekcije opravljajo naloge v skladu s splošnim programom in na podlagi lastnih programov dela, ki poleg skupnih nalog vsebujejo še posamezne specifične naloge. Sekcije preko svojih organov sprejemajo stališča in predloge glede svoje dejavnosti in jih uveljavljajo v okviru upravnega odbora zbornice ter drugih organov kot tudi neposredno v odnosu do zunanjih dejavnikov (ministrstva, druge javne in strokovne institucije itn.). V okviru OZZ je organiziranih 30 sekcij, ki pokrivajo vse dejavnosti. V okviru razvrstitve v sekcije

člani pridobivajo aktualne strokovne informacije. Sekcije sodelujejo pri pripravi in izvajanju zakonodaje, ki določa pogoje poslovanja posameznih dejavnosti, sodelujejo pri izgradnji poklicnega izobraževalnega sistema, pri pripravi učnih programov, nomenklaturi poklicev, mojstrskih izpitov itn.

Ker se želimo s člani srečati tudi v sproščenem okolju, enkrat na leto organiziramo piknik za vse člane in njihove družinske člane ter upokojene obrtnike. Vsako leto podelimo tudi priznanja za 10, 20, 25, 30, 35 in 40 let vodenja obrti, ki jih jubileantom slovesno podelimo na srečanju upokojenih obrtnikov. Organiziramo tudi razne športne aktivnosti.

Z lokalnimi skupnostmi sodelujemo pri oblikovanju strateških programov, še posebej pri prostorskih planih in drugih razvojnih možnostih za podjetništvo. Sodelujemo tudi v Razvojnem svetu Koroške regije.

Zaradi boljše učinkovitosti sodelujemo s sosednjimi OOO, npr. pri organizaciji seminarjev, povezovanju sekcij ...

Članom nudimo še:

- brezplačen ogled različnih strokovnih sejmov, ki se odvijajo na Celjskem sejmu, Pomurskem sejmu ter sejmiš MOS in LOS;
- ugodnosti pri lokalnih ponudniki;
- ažurno obveščanje preko e-pošte o vseh novostih in spremembah.

e OBRTNA ZBORNICA Ravne na Koroškem

V letu 2014 smo pričeli s projektom e OBRTNA ZBORNICA Ravne na Koroškem, s katerim želimo povečati prepoznavnost ponudbe naših članov. V ta namen smo postavili spletni portal, ki ga želimo spremeniti v informacijski sistem.

Prva faza projekta je že zaključena. Vzpostavljena je spletna stran www.ooz-ravne.si, na kateri je poleg informacij o naši OOO objavljen register članov. Vsak član je dodeljen svoji sekciji. Registru je dodan tudi iskalnik po ponudbi.

V registru so člani predstavljeni s svojimi osnovnimi kontaktnimi podatki in svojo ponudbo. Na osnovi PONUDBE bodo člana preko registra našli vsi, ki bodo obiskali e portal s preprostim vpisom ključne besede, ki je njihova PONUDBA. Pričeli smo z objavljanjem aktualnih člankov, ki članom pomagajo pri vsakdanjem delu, jih obveščajo o spremembah zakonodaje ... V drugi fazi projekta, ki smo jo pričeli izvajati v mesecu septembru, smo pričeli s tedensko izdajo e-glasila, v katerem so vključeni aktualni članki. Tretja faza projekta je oglaševanje OOO-RAVNE.si, združevanje sorodne ponudbe, oblikovanje blagovnih znamk in skupni nastop članov v okviru OOO na našem in tujih tržiščih. Zbornica bo imela vsak teden informativno oddajo na Koroškem radiu, kjer bodo v skrajšani obliki prebrani vsi e-članki, ki bodo objavljeni v e-glasilu. Vsak član, ki bo sodeloval s svojo ponudbo v informativnem delu projekta, bo lahko objavljati svoje novice v e-glasilu. Vsak članek bo objavljen tudi na FB profilu

zbornice. Skupni nastop z individualnimi rešitvami je ključ do uspeha na domačem trgu in tudi širše.

Ideja je „KUPUJMO LOKALNO“

Kupovanje od lokalnih ponu-

dnikov blaga in storitev ima veliko prednosti. Predvsem za nekatere storitve si ne znamo predstavljati, da bi morali nekam daleč (pek, frizer, dnevna gostinska storitev ...). Enako velja tudi za proizvode, kjer je zaradi bližine blago bolj sveže in zdravo, saj se skrajša

Koroškem zagotavlja preverjanje pravilnosti podatkov o ponudbi tako, da obnavljamo pravilnost podatkov z našimi člani.

Omenjen projekt smo v septembru pričeli predstavljati županom naših občin. Želimo, da se ponudba članov vključi v spletne strani posamezne občine, da postanejo obrtniki in podjetniki vidni tudi v svoji občini. Na sestanku z županom občine Mežica g. Dušanom Kreblom in direktorjem občinske uprave g. Blažem Šalovnom smo predstavili naš projekt in naleteli na pozitiven odziv, saj sta bila nad našim projektom navdušena. Dогоvorili smo se za nadaljnje sodelovanje, zato lahko občani Mežice v kratkem pričakujete pregled naše ponudbe na spletni strani občine Mežica.

V službi obrti in podjetništva Obrtniki in podjetniki, ki opravljajo obrtne in obrti podobne dejavnosti, se združujejo v Obrtni zbornici Slovenije, da bi uresničevali svoje kratko-

čas transporta. In ne nazadnje garancija za dobro kakovost, saj ponudnika poznamo osebno in se hitro izve, če česa ne opravi kvalitetno ali se ne drži dogovora.

Ponudba je strukturirana tudi lokalno, da je možno oblikovati lokalno občinsko ponudbo in iskanja kar preko občinskega portala. OOO Ravne na

ročne in dolgoročne poslovne in strokovne interese v Sloveniji in Evropski uniji ter ob strokovni podpori naše organizacije krepili lastne obratovalnice oziroma podjetja in bili konkurenčnejši na domačem in mednarodnih trgih. Zbornica so obrtniki in podjetniki, ki z večstoletno cehovsko tradicijo s svojim delom

in pravili zagotavljajo svojim kupcem najvišjo možno kakovost izdelkov in storitev.

Na OZS v okviru posameznih sekcij razvijajo tudi kolektivne znamke, ki jih podeljujejo našim članom, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev znamke. Znamka se uporablja za označevanje obrtnih proizvodov in storitev ter za promocijo posameznega člana oz. podjetja. Npr. Izdelek

slovenske obrti, Gostilna Slovenije, Mojster ...

Povezani smo močnejši!

Če obrtniki in mali podjetniki, ki po številu subjektov predstavljajo skoraj 99 odstotkov slovenskega gospodarstva, nastopijo povezano, dobijo moč! Številčno močni pa imamo tudi večjo veljavo pri pogajanjih z vlado, naši

skupni interesi pa so tako lažje in hitreje uresničeni.

Naši člani so deležni številnih popustov in ugodnosti, ki so zbrani v kartici MOZAIK PODJETNIH. S kartico lahko člani izkoristijo številne ugodnosti pri nakupu repromateriala, energentov, telekomunikacijskih in zavarovalniških storitev ter drugih izdelkov in storitev, ki jih potrebujejo pri vsakdanjem poslovanju. Z redno

uporabo kartice ugodnosti so prihranki na letni ravni nekajkrat višji od članarine, saj popuste nudi že preko 90 naših partnerjev. S kartico lahko koristijo tudi ugodnosti sistema Jaz-TEBI; to je sistem, kjer član nudi ugodnosti drugim članom.

Judita Škoflek,
Sekretarka OOO Ravne
na Koroškem

"V MEŽICI SMO BOGATEJŠI ZA AVTOPRALNICO"

V Mežici smo z letošnjim poletjem bogatejši za avtopralnico. V obrtni coni Vogarjevo je družinsko podjetje Kogelnik postavilo in predalo v obratovanje sodobno samopostrežno avtopralnico. Otvoritev je potekala v deževnem avgustovskem popoldnevu, na njej pa se je zbralo preko 100 obiskovalcev.

Gospod **Roman Kogelnik** se je v svojem otvoritvenem govoru zahvalil sinu **Sašu** za idejo in vodenje investicije.

Predstavil je avtopralnico s štirimi pralnimi mesti, dvema sesalcema za notranje čiščenje vozila, črnilom za gume, ter

kompresorjem za polnjenje pnevmatik. Povedal je še, da je projekt postavitve avtopralnice pripravilo podjetje **NIG d.o.o.** (g. Zoran Pratnekar in g. Samo Pikel) izvajalo pa podjetje **Instalater IGEM d.o.o.** Za pomoč, pripravljenost in odzivnost pri »papirologiji« se je zahvalil vsem na **občini Mežica** z županom in direktorjem občinske uprave na čelu, ter

Upravni enoti Ravne na Koroškem. Na koncu govora je g. Kogelnik še poudaril, da so se za postavitev avtopralnice odločili zato, da Mežičanom ne bo več potrebno voziti avte prati na Prevalje, Ravne ali čez hrib v Pliberk, temveč bodo to storitev lahko koristili v domačem kraju.

Občina Mežica

MEŽICA POJE IN IGRA 2014

Vsakoletna prireditev »Mežica poje in igra« ob Dnevu državnosti je tudi letos izzvenela po že utečenem programu zadnjih let.

Prireditve s tem nazivom so osnovala in organizirale pevke **"Gorne"** in jo prvič predstavile leta 2004, ko pa ni bila na predvečer praznika. Datum za to prireditev je bil določen kasneje, s tem pa smo dali praznovanju tudi kulturni prizvok. Dogovorjeno je, da je za organizacijo izvedbe odgovorna ena izmed skupin, ki delujejo v občini Mežica in se ukvarjajo s kulturno dejavnostjo.

Ob zaključku vsake prireditve se izžreba organizator za naslednje leto. V letu 2013 so bili izžrebani **"Viharniki"** in bili organizatorji letos.

Vsi člani zbora so se v organizacijo aktivno vključili in prireditev 24. junija tudi

čeval tudi **g. Tomislav Vrlič**.

Viharniki se iskreno zahvaljujemo donatorjema, Občini Mežica in Željku Pustoslemšku za denarni prispevek ter komunalni Mežica za dvorano.

Potrudili smo se, da se bo praznovanje po končani prireditvi nadaljevalo v poročni dvorani v okviru možnosti in po standardu dosedanjih prireditev.

Jutri praznujemo dan državnosti, dan, ko smo se pred 23 leti odločili za našo državo Slovenijo. To je bila odločitev, s katero smo se teritorialno, kulturno in jezikovno opredelili za svobodno in samostojno bivanje v srcu Evrope. S to osamosvojitvijo smo se tudi odločili, da bomo uporabljali naš jezik in kulturo, za kar so se naši predniki predolgo borili in ostaja naša dolžnost še naprej, saj vemo, da brez našega jezika tudi nismo narod in ne država.

izvedli v Narodnem domu.

Na prireditvi je prepevalo in igralo dvanajst skupin, ki so prijavljene in registrirane za to dejavnost v občini Mežica.

Program je predstavil predsednik MPS **"Viharniki"**, **g. Jožef Libnik**, in seznanil prisotne s povezovalcem programa nastopajočih skupin, **Tomislavom Vrličem**. Za tem je svoje videnje dogodka predstavil v krajšem govoru:

"Dovolite mi, da vas v imenu MPS Viharniki, ki je nosilec letošnje prireditve "Mežica poje in igra" ob praznovanju Dneva državnosti, iskreno pozdravim.

V naši sredini posebej pozdravljam gospoda Dušana Krebla, župana občine Mežica. Z Zdravljico smo pričeli današnji spored, nadaljevali pa ga bomo s pesmijo, igranjem, plesom in prozo, v program pa se bo vklju-

Vesel sem, da smo se udeleženci današnjega praznovanja odzvali v takšnem številu, saj je to zagotovilo za obstoj nas, naše kulture in naše Slovenije.

Današnji dan nam zagotavlja ohranitev vsega, kar nas druži, saj bomo z ubranostjo plesa in besede prispevali svoj delež k procesu bogatenja naše besede.

V svoji sredini pozdravljam tudi prihod novih skupin in sicer:

- **MePZ "Rožnik",**
 - **folklorno skupino "Pušlc",**
 - **literarno gledališče Treska,**
 - **harmonikarje "Mežiški frajtonarji",**
- ki danes prvič sodelujejo in upamo, da bodo tudi v bodoče bogatili kulturno pestrost naše občine.*

Viharniki smo se pri sestavljanju programa odločili, da se nastopajoči pri izbiri izvajanih del opredelijo za koroške avtorje ali

koroške skladbe.

Zahvaljujemo se za odziv, saj bomo s svojim nastopom prispevali k ohranitvi materinščine, dali biser v zakladnico našega jezika in počastili Dan državnosti."

Po izpeti himni moških pevskih skupin so se prvi predstavili MoPZ "Mežiški knapi", z zborovodjem Markom Kavtičnikom in ostali nadaljevali po sledečem programu:

- **MePZ "Sv. Jakob"**, Mežica – zborovodkinja Špela Mori,
- **MePZ "Rožnik"**, Mežica – zborovodkinja Sara Kobolt,
- **Folklorna skupina "Pušlc"**, Mežica – vodja Ervin Čekon,
- **MPS "Alenčice"**, Mežica – zborovodja Vojko Veršnik,
- **Literarno gledališče "Treska"**, Mežica – vodja Ajda Vasle,
- **MPS "Viharniki"**, Mežica – zborovodja Andrej Gorenjak,
- **MePZ "Sv. Lenart"**, Mežica – zborovodkinja Klavdija Fraidl,
- **MPS "Gorna"**, Mežica – zborovodkinja Klavdija Fraidl,
- **ŽePZ "Visolis"**, Mežica – zborovodkinja Špela Mori,
- **oktet LD Peca**, Mežica – zborovodja Vojko Veršnik,
- **harmonikarji "Mežiški frajtonarji"**, Mežica – vodja Janez Orešnik.

Zaključni pesmi *"Čej so tiste stezice"* in *"Prav lepa je mežiška fara"* so zapeli vsi pevci skupin pod vodstvom **Vojka Veršnika** ter **Klavdije Fraidl**.

Predsednik MPS "Viharniki" je pred zaključkom pozval predstavnike skupin, ki še niso bili organizatorji prireditve, da je eden izmed članov pristopil k žrebanju. Izžrebana je bila skupina **"Rožnik"** pod vodstvom Sare Kobolt. Izrekel jim je čestitke in zaželel vso srečo v letu 2015.

Kot članica Upravnega odbora Društva upokoјencev Mežica sem ponosna, da imamo v našem društvu kar dva pevska zbora in sicer »**Gorno**« in »**Viharnike**«, kot občanka pa sem vesela, da se prireditve **"Mežica poje in igra"** nadaljuje in z njo krepi kulturna zavest.

Rozalija Libnik

15. SREČANJE UPOKOJENSKIH PEVSKIH ZBOROV KOROŠKE POKRAJINSKE ZVEZE

Vsako leto Koroška pokrajinska zveza Slovenj Gradec omogoči, da upokojenska društva v pokrajinski zvezi organizirajo srečanje. Tokrat je čast, da gostimo to srečanje, ki je bilo 31. maja letos, pripadlo Društvu upokojencev Mežica.

Društvo je v dogovoru s Komunalno Mežica pripravilo in uredilo prostore v Osnovni šoli Mežica. Vsi nastopajoči so se najprej nastanili v učilnicah, kjer so se pripravili za nastop.

Sama prireditev je bila v Narodnem domu v Mežici.

Nastopajoče in obiskovalce prireditve je pozdravil predsednik Društva upokojencev Mežica, **g. Jožef Libnik**, ki je poudaril, kako pomembno je tako srečanje upokojencev, saj leta niso ovira, da se ne bi družili in uživali ob petju.

Z enako mislijo je navzoče pozdravila tudi članica Upravnega odbora koroške pokrajinske zveze, **ga. Jožefa Ovnič**.

Program je povezovala **ga. Draga Simetinger**, sicer članica Upravnega odbora

ter predsednica za kulturo in pevka v pevski skupini "Gorna".

Na srečanju je sodelovalo deset zborov. Vsak zbor je predstavil dve pesmi z ljudskimi in ponarodelimi skladbami.

Predstavili so se:

- **ŽePZ "Klasje"** DU Muta z zborovodkinjo Bernardo Žvikart,
- **MoPZ DU Prevalje** – zborovodkinja Jožefa Ovnič,
- **MePZ "Mavrica"** DU Radlje ob Dravi – zborovodkinja Katja Ferk,
- **MPS "Gorna"** DU Mežica – zborovodkinja Klavdija Freidl;
- **ŽePZ "Korošice"** DU Ravne na Koroškem – zborovodja Marijan Gerdej,
- **MPS "Viharniki"** DU Mežica – zborovodja Andrej Gorenjak,

- **ŽePZ "Jelka"** DU Slovenj Gradec – zborovodkinja Marija Gorenjak,
- **ŽePZ DU Vuzenica** – zborovodkinja Ida Strmšnik,
- **MoPZ DU Dravograd** – zborovodkinja Metka Dobnik,
- **MePZ DU Prevalje** – zborovodkinja Jožefa Ovnič.

Po koncu vseh odpetih pesmi pa so vsi zbori pod vodstvom **Jožefa Ovniča** zapeli dve skupni pesmi.

Druženje vseh nastopajočih se je nadaljevalo v mali telovadnici Osnovne šole Mežica, kjer je ob dobrem vzdušju še dolgo odmevala pesem.

Pevci zborov so kljub častitljivim letom dokazali, da jih pesem drži pokonci, glasovi so še vedno ubrani in zvenijo kot uspavanka za lahko noč.

Ob tej priliki gre zahvala vsem članom Upravnega odbora Društva upokojencev Mežica za trud pri organizaciji srečanja samega, za pogostitev nastopajočih, saj je bilo potrebno razdeliti 180 obrokov in še več napitkov. Zahvaljujemo se tudi Društvu invalidov Mežica, komunalni Mežica in Tini Fink za nesebično pomoč.

Vsi nastopajoči so bili mnenja, da je prireditev uspela in pohvalili naše društvo, ki se je potrudilo z organizacijo.

Društvo upokojencev Mežica se zahvaljuje tudi ZDUS-u, KPZ in občini Mežica, ki so 15. pevsko srečanje omogočili.

Še vedno velja reklo: "Kdor po je, zlo ne misli."

Rozalija Libnik

KRATKA PREDSTAVITEV DRUŠTVA UPOKOJENCEV MEŽICA

18. junija 1950. leta so mežiški upokojenci ustanovili svojo stanovsko organizacijo. Junija 2010. leta pa je naše društvo spoštljivo obeležilo 60 let društvenega obstoja upokojencev. S prizadevnostjo in trdim delom se je društvo iz leta v leto, v bolj ali manj prijaznih družbenih razmerah, vztrajno

krepiło in razvijalo, da je postalo močna in najštevilčnejša organizacija civilne družbe v občini.

Naše društvo je vključeno v Koroško pokrajinsko zvezo društev upokojencev in zvezo društev upokojencev republike Slovenije. Društvo ima status humanitarnega značaja

in se ne vključuje v politično dogajanje.

Predsednik Društva upokojencev Mežica je **g. Jožef Libnik**, ki vodi društvo s sodelovanjem članov Upravnega odbora, ki ga sestavljajo:

- **Draga Simetinger**
- **Majda Pušnik**
- **Anton Strmčnik**

- **Branko Šegel**
- **Karel Potočnik**
- **Gerhard Pečovnik**
- **Leopoldina Šegel**
- **Franc Rožej**
- **Adolf Plaznik**
- **Barbara Žlebnik**
- **Rozalija Libnik in**
- **Jožica Hovnik**, ki je tudi tajnica na društvu.

Finančne zadeve za naše društvo vodi Računovodski servis **Praper d.o.o.** Mežica in le-te so pregledne in transparentne. Generacije neumornih članov, ki so razvile različne oblike druženja upokojencev, dejavnosti, ki nam popestrijo življenje, nam preganjajo samoto, so še danes zelo aktivne in še številčnejše.

S požrtvovalnim delom Upravnega odbora smo vseskozi od nastopa mandata obnovili društvene prostore z zamenjavo oken, preuredili stanovanje za potrebe naših skupin, uredili tudi ločenost gostinskih prostorov od društvenih, ter z novo električno napeljavo izboljšali kvaliteto le-te. Zelo ponosni smo tudi na novi prapor društva, ki nam ga je uspelo nabaviti s pomočjo sponzorjev in prispevki članstva. V društvu si vseskozi prizadevamo, da svojim članom čimbolj popestrimo in olajšamo življenje, ki v teh časih ni najbolj rožnato.

V lanskem letu smo z namenom, da društvo kar najbolj nazorno približamo vsem članom, pa tudi občanom, izdali zloženko, v kateri so opisani glavni poudarki našega dela in programa.

V tej zloženki se lahko najde vsak, ki se želi aktivno vključiti v naše društvo in je na razpolago v tajništvu društva.

Program dela smo razdelili na:

- rekreacijo in šport
- kulturo
- socialo
- letovanja
- izlete
- pohodništvo
- in tradicionalne prireditve.

V rekreacijo in šport je vključeno balinanje, ki ga ob dobri ekipi uspešno vodi **Cvetko Podjaveršek**; kegljanje, kjer smo že večkrat prejeli nagrade, ima pod nadzorom **Karel Bahč**, kegljanje na vrvici usklajuje **Franc Rožej**, šahovske poteze vleče **Karel Potočnik**, športni ribolov pa **Marjan Praprotnik**; pikado vodi **Vinko Strgar**. Naj pripomnim, da so vse športne ekipe dostojno predstavljale naše društvo in za svoje dosežke prejele številna priznanja in pokale.

Lani smo tudi naši pohodniški skupini dali ime **"Martinčki"** - ob pomoči **Antona Strmčnika** jo vodi **Gerhard Pečovnik**. Pohodniška skupina si je že nabrala kar veliko kilometrov, zato na tem mestu vabimo vse, ki se nam želite pridružiti, in zagotavljamo vam, da se imamo "fajn". Pri kulturi, kjer je predsednica **Draga**

Simetinger, sta vključena dva zbora in sicer pevška skupina **"Gorna"** - njena predsednica je **Majda Pušnik**, ter MPZ **"Viharniki"** - njegov predsednik je **Jožef Libnik**. Sem spada tudi skupina **"Super bice iz Mežice"**, ki jo vodi **Vanča Škrjanec**.

V socialo so zajete tri skupine - skupina **"Lipa"** in **"Starejši za starejše"**, ki jo vodi **Leopoldina Šegel**, ter **"Harmonija"**, pod vodstvom **Silve Polajner**.

Vsako leto imajo naši člani možnost, da se udeležijo letovanja v hotelu Delfin v Izoli in glede udeležbe smo zadovoljni, saj naša tajnica **Jožica Hovnik** poskrbi za polno zasedbo.

Za izlete sem zadolžena sama, vendar moram poudariti, da je težko le-te organizirati v zadovoljstvo vseh. Največji problem predstavljajo prevozi, ki so dragi in glede na slabo finančno stanje naših upokojencev ne moremo uresničevati vseh želja.

Prav zaradi tega se povezujem s sponzorji, ki brezplačno organizirajo predstavitve svojih proizvodov, pogostijo nas s kosilom in uredijo prevoz. Teh sponzorskih predstavitev se udeleži kar veliko naših članov. V okviru tradicionalnih prireditev organiziramo srečanje žena ter mater na čajanki v gostišču Krebs.

Že nekaj let organiziramo tudi piknik s kulturnim programom in športnimi aktivnostmi ter druženje ob glasbi. Novost je tudi literarni večer v okviru Prešernovega praznika, na katerem sodelujejo literati društva. Upamo, da bo zaživel filmski večer, kjer bomo predvajali posnetke z izletov in pohodov, za kar je zadolžen **Gerhard Pečovnik**.

Že nekaj let zapovrstjo organiziramo tudi martinovanje. Glede na to, da pri ponudniku iz Sv. Ane v Slovenskih goricah ni bilo več zanimanja, sem se povezala z Društvom upokojencev Ljutomer, kjer smo martinovali že dvakrat. Upam, da se bo medsebojno prijateljstvo še poglobilo in nadaljevalo, saj v septembru pričakujemo njihove člane, ki bodo obiskali našo lepo Mežico, in da jih sprejememo z vsaj toliko gostoljubja, kot so ga nam izkazali oni.

Vabimo vse tiste, ki bi radi kakorkoli sodelovali pri naših programih, se družili tako na kulturnem, glasbenem in športnem področju, da se nam pridružite. Dobrodošli!

Rozalija Libnik

Mineraloški krožek

Na OŠ Mežica za učence od četrtega do sedmega razreda že dve leti poteka mineraloški krožek.

Spoznavamo minerale in fosile ter njihov nastanek in rudarsko dediščino Rudnika Mežica. Na roko nam gre tudi rudarski muzej, ki nam vsako leto omogoči ekskurzijo v podzemlje Pece.

Poleg spoznavanja mineralov vsako uro krožka tudi na humorističen način ugotavljamo minerale. Iskali in nabirali smo že turmalin dravit in pegmatite s turmalinom šorlitom. V planu tretjega leta krožka imamo tudi iskanje kremenov v Halozah in nabiranje fosilov pri Komendi. Pogrešamo nekaj tehnične opreme za čiščenje in obdelavo mineralov in fosilov in upamo, da nam bo tako Občina Mežica kot osnovna šola prisluhnila pri nabavi le-teh. Če je koga pritegnil članek in ima veselje do mineralov, se nam lahko pridruži.

Mentor **Jure Škudnik**

Avtor fotografije: Amadej Rožman

Zemlja bruha, na površju se nekaj zakuha

»Vulkani – Zemlja bruha, na površju se nekaj zakuha« je bila tema geo projektne dni v šolskem letu 2013/2014. Geo projektne dni na območju Geoparka Karavanke izvajamo že četrto leto, v tem šolskem letu smo jih izvajali v okviru projekta Comenius, ki ga s partnerji izvaja Občina Mežica pod sloganom Geopark Karavanke – Zabavno, poučno, nič mučno – skupaj z učitelji in vzgojitelji ter seveda otroci in starši izvajamo različne aktivnosti in tako približujemo geologijo in njene vsebine tudi najmlajšim. Že v jesenskem času smo se na izobraževalni delavnici družili z učitelji in vzgojitelji z avstrijske strani Geoparka Karavanke. Vulkanologinja dr. Polona Kralj je predstavila vulkanološke posebnosti Geoparka Karavan-

ke, mentorici Polonca Bivšek in Štefka Kuserbanj pa svoje izkušnje, ideje in predloge za izvedbo geo projektne dni. V preteklem šolskem letu je v projektu Vulkani sodelovalo

Uvodna delavnica vulkani ...
(Foto: L. Rojs)

petnajst vrtcev in šol z obeh strani meje, Center šolskih in obšolskih dejavnosti Peca in »Naturforscher« (raziskovalci narave) iz Železne Kaple. Tudi letos se nam je pod mentorstvom Polonce Bivšek pridružila Osnovna šola Mežica in pod

mentorstvom Štefke Kuserbanj Vrtec Mežica. Kaj vse so počeli, kaj vse so izvajali, ustvarili in spoznali so predstavili v priloženih poročilih in v Novičniku, dostopnem na www.mezica.si.

... in zaključek geo projektne dni na Smrekovškem vulkanu
(Foto: L. Rojs)

www.mezica.si/index.php/geo-novicnik. O dejavnostih vrtca in šole smo pisali tudi v pretekli številki Šumca (op. uredništva). Od letošnjega maja naprej je Geopark Karavanke bogatejši za dva nova info centra v Mežici in Železni Kapli. Info

centra predstavljata tudi odličen izobraževalni prostor, kjer med drugim izvajamo številne delavnice za otroke in vodene otroške programe. Torej vabljeni, v geo info centrih je vedno **ZABAVNO, POUČNO IN NIČ MUČNO!** V letošnjem šolskem letu pa že najavljam novo temo geo projektne dni z naslovom **PESTRO, RAZNOLIKO, ŽIVO – v našem gozdu je zanimivo!** Več informacij o projektu Comenius najdete na www.mezica.si/index.php/comenius in na spletni strani Geoparka Karavanke www.geopark.si.

Lenka Rojs,
mag. Mojca Bedjanič,
Mateja Mešnjak in
mag. Suzana Fajmut Štručl

Novo šolsko leto, novi začetki ...

Piše se šolsko leto 2014/15. V šolo je vstopilo 287 učenek in učencev. Poleg učnih načrtov jih čaka še paleta drugih dejavnosti, dogodkov, projektov, tekmovanj ... ter takšnih in drugačnih preizkušenj.

Trdim lahko, da je prvi september in začetek šolskega leta praznik za naše prvošolčke. S ponosom smo sprejeli eno najštevilčnejših generacij

v zadnjih petnajstih letih. V šolske klopi je sedlo kar **53 prvošolčkov**, 27 deklic in 26 fantov. Na prireditvenem sprejemu v veliki telovadnici so jih pozdravili starejši učenci z gledališko točko, ravnatelj Janko Plešnik in župan Dušan Krebl. V 1.a razred sta otroke pospremili **Nataša Ivartnik** in **Marija Ovnič**, v 1.b pa **Nataša Lipovnik** in **Rebeka Vodovnik**.

Vsem učenkam in učencem želimo uspešno in novih znanj polno novo šolsko leto!

Barbara Prevorčič

Petošolci na morje ob začetku šolskega leta

Vsak začetek prinese nekaj novega, lepega, drugačnega in morda tudi nepozabnega. Zagotovo so med petošolci tudi taki, ki nikoli ne bodo pozabil začetka šolskega leta 2014/2015. In zakaj? Zaradi letovanja v šoli v naravi.

Že 1. 9. 2014 smo se v zgodnjih jutranjih urah spakirali s polnimi kovčki na avtobus in se odpravili v počitniški dom ZPM Maribor – VIRC, v Matera-

do pri Poreču. Kljub slabemu vremenu smo ostali optimistični in dobre volje, da bo do sobote, 6. 9. 2014, vendarle posijalo tudi sonce. Dež nam

je nagajal kar tri dni, a smo jih vseeno kar najbolje izkoristili. Tako smo čas posvetili pisanju razglednic, ponavljanju računskih operacij, opazovanju obmorskega rastja in obale, športnim igram pod šotorom in na zunanjih igriščih, sproščanju na igralih, predstavitvi skupin po sobah, zabavi v disku, ogledu mesta Poreč in nakupova-

nju ter predvsem druženju in še bi lahko kaj našteali. V suhih in sončnih dnevih pa smo izvedli tudi nekaj ur plavanja, ki smo ga zaključili s plavanjem

na 50 metrov na čas. Petošolci so dobri plavalci in kar petim je uspelo usvojiti ZLATEGA DELFINČKA.

Plavalni učitelji: Damir, Renata in Lara ter učiteljici Mateja in Polonca jim z velikim veseljem ČESTITAMO za premagan strah, pogum in uspešno opravljen tečaj plavanja!

Iz uspehov rastejo novi uspehi.
(John Jakes)

Polonca Bivšek

Tudi ti lahko deliš srečo

V prejšnji številki Šumca smo pisali o dobrodelni akciji Tudi ti lahko deliš srečo. Organizatorji na fotografiji se že pripravljajo na novo zbiranje sredstev za naše osnovnošolce in vabijo tudi vas, da po svojih močeh podelite srečo z otroki. O akciji vas bodo obvestili na vidnih mestih.

Spodnja članka sta avtorici napisali že za poletno številko Šumca, pa se je, žal, zgodilo, da ju objavljamo šele tukaj. Otroci, o katerih članka govorita, so letos že čisto pravi šolarji, zato jim tudi iz uredništva našega glasnika želimo dobro delo in veliko znanja ter se avtoricama opravičujemo za zamudo pri objavi.

GRADIMO LEPŠI SVET

Tu sem jaz, tu si ti, pridi naj te ne skrbi,
če bi rad se igral, ti bom svoje igrače dal.

**Podaj roko, pridruži se,
da skupaj lepši svet gradimo za vse!**

Ljudje smo si različni, vsak zase smo drugačni, neponovljivi, izredni. Imamo različne sposobnosti, značilnosti, vrednote. Različni so si tudi otroci in prav ta različnost nas in njih bogati. Drugačnost si moramo postaviti kot izziv, ne pa kot nekaj, česar bi se bilo potrebno bati. Kajti drugačnost je tudi pravica, ravno tako kot biti svoboden, enakopraven ... In prav to želimo naučiti naše otroke. Biti strpen eden do drugega in do drugačnih,

spoštovati različnost, iskati poti za izvajanje skupnih dejavnosti, se družiti in imeti lepo.

... kajti le tako bomo lahko **SKUPAJ GRADILI LEPŠI SVET!**

Tudi mi smo v mesecu maju, mesecu druženja, gradili lepši svet. Na našo predstavo »Drevo Krištof« smo povabili otroke in učiteljice ter vzgojiteljice prvih razredov Osnovne šole. Z veseljem so se odzvali povabilu in čeprav smo mlajši in obiskujemo še vrtec, smo jih razveselili s svojo zgodbo. Veseli pa so bili tudi druženja ob igri!

Navdušeni smo bili tudi, ko so se našemu povabilu na druženje odzvali otroci Dnevnega centra Ravne na Koroškem, z motnjami v razvoju, z njihovimi »tovarišicami«. Ena izmed njih je tudi Polona, mama ene izmed naših deklic. Dopoldne je minilo v sproščeni igri, pomoči prijatelju, druženju ob soku, veselih pesmih ... Nasmeh in zadovoljstvo na ustnicah otrok sta povedala vse. Družili pa smo se tudi z otroki iz Osnovne šole Koprivna. V veliki šoli je samo pet otrok in imajo se lepo. Spoznali smo njihovo šolo, prijetno okolico, skupaj z njimi igrali nogomet, pokramljali z učiteljico Mojco in se v njihovi družbi zares dobro počutili. Odrasli smo otrokom prvi in resničen vzgled in prav s tem smo jim najboljši učitelji.

Če jih učimo in pokažemo strpnosti, bodo strpni, če jih učimo in jim kažemo zadovoljstvo, bodo zadovoljni, če znamo v njih poiskati iskrico, bodo tudi oni iskali iskrice – iskrice poguma, zadovoljstva, sreče, ljubezni, sprejemanja, odgovornosti ...

... in bodo SKUPAJ Z NAMI GRADILI LEPŠI SVET!

Romana Šepul

IZLET NA IZVIR REKE MEŽE

Le kdo je ne pozna, le kdo je ne opazuje in občuduje?

Poleti nas prijetno hladi, pozimi opazujemo na njej ledene plošče, ob nalih in taljenju ledu pa je hitra, deroča, umazana, nevarna ... Dan za dnem se sprehajamo ob njeni strugi, včasih zaidemo po kamenčke v njo, včasih ji nemo prisluhnemo, v njej zagledamo ribo, pa smeti ... in spet drugič je niti ne opazimo. Ja! To je naša, naša reka Meža.

Ko vprašamo otroke, če bi jo pili, vsi v en glas zakričijo: »Neeeeee-eeee, je umazana, je grda!«

Bi jo vi poskusili, bi jo pili?

Zagotovo bi jo, če bi se podali prav do njenega izvira, na slovenski strani. Reka Meža sicer izvira blizu državne meje z Avstrijo, nato ponikne in spet privre na dan pod Olševo, med kamni,

obdanimi z mahom, med krošnjami dreves, ob poti, ki je le redko prehojena in zato posuta z iglicami in vejicami iglavcev. Mi smo jo pili, mi smo jo okušali in ob tem neizmerno uživali. Otroci so povedali, da je bila: »Mrzla, čista, bistra, hitra, dobra.« Ko pa smo opazovali strugo, vse od izvira do Mežice, pa so ugotovili, da je na začetku: »Suha, kot mišji rep, pol pa debela.« Svojo pot smo natančno načrtovali in za pomoč pri izvedbi zaprosili Planinsko društvo Mežica. Planinec gospod **Vili Blatnik** nam je razložil: kako hodimo v planinah, kako smo opremljeni, kako se obnašamo ... in kako določimo levi in desni breg reke Meže.

Za vse nas je bila to neponovljiva izkušnja. Mežo smo odnesli v steklenicah tudi v vrtec in cel dan smo si z njo gasili žejo ter pri tem neizmerno uživali. In če slučajno pritisne vročina in ne boste vedeli, kaj bi počeli, le odpeljite se skozi Koprivno, proti Olševi, do izvira reke Meže. Verjemite, ne bo vam žal!

Za pomoč pri izvedbi izleta se iskreno zahvaljujemo Planinskemu društvu Mežica ter gospodu Viliju Blatniku!

Romana & Nataša z otroki

VAŠ, NAŠ SONČEK V VRTCU ...

Ko se staršem rodi otrok, je ta za njih edinstven in neponovljiv. Ko ta otrok pride v vrtec, je tam že nekaj, prav tako edinstvenih otrok. In vsi ti otroci imajo starše, ki si želijo, da vzgojiteljica posveča čim več pozornosti prav njihovem otroku. Pa vzgojiteljica to zmore?

Zavedati se moramo (tako starši kot vzgojitelj), da vrtec otroku ne more biti dom in družina, da mu vzgojiteljica ne more nadomestiti mame, lahko pa postane enakovredna partnerja v otrokovem razvoju. Za to pa je v prvi meri potrebno zaupanje.

Otrok, ki pride v vrtec, ne razume, zakaj je moral iz znane v tuje okolje, k ljudem, ki jih ne pozna. Brani se na vse mogoče načine (z jokom, grizenjem ...). Počasi, a vztrajno vzgojiteljica išče tisto pravo pot, pot do otroka. Šele, ko

se ta počuti varnega v novem okolju, ko zaupa ljudem, je pripravljen sprejemati in sodelovati. Zelo pomembno vlogo pa imajo pri tem tudi starši. Otrok se bo počutil varnega v novem okolju šele takrat, ko bodo starši zaupali vzgojiteljici in jo sprejeli kot enakovredno v otrokovem razvoju.

Na poti vzgoje otroka starši potrebujejo vzgojiteljico in vzgojiteljica potrebuje starše!

Pravijo, da se vzgoja začne že pred rojstvom in da je zamujeno težko nadoknaditi. V našem vrtcu se trudimo, da bi otrokom nudili zares najboljše. Zavzemamo se za prijazno, urejeno in varno okolje, kjer se vsi počutimo kot doma.

ŠE POSEBEJ SMO PONOSNI NA:

- **Strokovne delavke**, katerim je na prvem mestu otrok in ki svoje delo opravljajo strokovno, z veliko mero odgovornosti, ljubezni in veselja.
- **Urejene igralnice**, posebej opremljeno sobo za glasbeno ustvarjanje in veliko didaktičnega materiala, ki spodbuja domišljijo, ustvar-

jalnost in vedoželjnost.

- **Naziv Eko vrtec**, saj z vsebinami iz ekologije razvijamo občutljivost do narave. Eko je postal naš način življenja.
- **Zunanje igrišče z igrali** (pokrit peskovnik, plezala, gugalnice, tobogan), s skrbno urejenimi gredicami, z veliko sonca in naravne ter umetne sence.
- **Raznovrstne projekte** in dodatne dejavnosti, kjer lahko otrok uresničuje svoje potrebe, želje in interese.
- **Zdravo in okusno prehrano**, po potrebi tudi dietno.
- **Strokovno pomoč otrokom s posebnimi potrebami** (specialni pedagog, logoped).

Naš cilj je, da bi otroci ohranili sposobnosti razmišljanja s svojo glavo, da bi negovali otroka v sebi, iskali srečo v majhnih stvareh in da bi jim bilo znanje vrednota zaradi znanja samega.

In kaj dobimo v zameno? Zelo dragocene priložnosti, da se lahko vsak dan učimo od njih. DOBRODOŠLI V NAŠEM VRTCU!

Tanja Bivšek

LEKARNIŠKA DEJAVNOST V MEŽICI

V Mežiški dolini smo prvo lekarno dobili šele leta 1926, ko je mag. Nikola Jordanić odprl lekarno na Prevaljah in jo poimenoval Lekarna Pri sv. Mariji. Vse do takrat so se prebivalci Mežice z zdravili oskrbovali v bližnjem Pliberku in malo bolj oddaljenem Slovenj Gradcu.

Prebivalci zgornje Mežiške doline pa so se z nujnimi zdravili oskrbovali tudi iz hišnih lekarn takratnih zdravnikov (dr. Hohenwarther, dr. Ramšak).

Šele kmalu po drugi svetovni vojni so na velik pritisk tedanjih oblasti in sindikata rudarjev ustanovili lekarno v Črni. Vendar je lekarna v Črni delovala s prekinitevami, ker vse do leta 1954 niso mogli zagotoviti ustreznega usposobljenega strokovnega kadra.

Je pa lekarna v Črni skrbela z zalaganjem zdravil za lekarno ambulante Mežica, vendar je šlo za zelo omejeno količino zdravil. Ves ta povojni čas pa so vseeno poskušali bolje rešiti preskrbo z zdravili in na zdravstveni konferenci v oktobru 1949 so postavili temelje za organiziranje lekarniške postaje v Mežici, natančneje na Poleni.

Krovna lekarna je ostala lekarna Črna. Vse kadrovske težave v lekarni Črna, so se odražale tudi pri delu lekarniške postaje Mežica, ki se je preoblikovala v za ljudi manj ustrezen lekarniški

depo v okviru ambulante. Leta 1968 pa je tudi ta skromni depo prenehal delovati.

Bil je skrajni čas, da se prebivalcem Mežice omogoči dostop do zdravil celoviteje. Lekarna Črna z depojem v

Mežici končno odprta. Njena dolgoletna vodja je bila Dragica Stopar, višji farmacevtski tehnik, nasledila pa jo je Regina Lodrant, mag.farm..

V naslednjih 40 letih je lekarna skrbela za oskrbo občanov Mežice z zdravili in ustreznim strokovnim nasvetom.

V 90-ih letih je bila deležna tudi nekaterih prenovitvenih posegov in v skladu z razvojem lekarniške stroke je občanom ponujala večji obseg lekarniških storitev.

o zdravilih, ki jih prejemajo ali nasvetov, kako čim dlje ohranijo svoje zdravje.

V času priprav smo ugotovili, da bo potrebna celovita prenova, torej povsem novi prostori.

Tudi zaradi tega, ker je bilo potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje, ustreznega soglasja, se je čas začetka gradnje kar odmikal.

Tu nam je bila v veliko pomoč občinska uprava, predvsem pa župan Dušan Krebel.

Mežici je bila od leta 1963 v sklopu Koroških lekarn. Koroška lekarna je v letu 1969 z zgraditvijo prizidka k zdravstvenemu domu Mežica, poskrbela za ustrežnejše lekarniške prostore. 15.1.1970 je bila lekarna v

IN DANES

V Koroški lekarni smo že daljši čas planirali temeljito prenoviti prostore in opremo lekarne Mežica, da bi našim uporabnikom lahko omogočili dostop do novih storitev in individualnega svetovanja

Tudi projektiranje tako prostorov kot opreme je bilo v rokah domačina Uroša Reiterja, univ.dipl.inž.arh.. Z izgradnjo novih prostorov smo pričeli julija 2013, ter jo zaključili skupaj s kompletno opremo in ureditvijo okolice v juliju 2014.

Vrednost celotne investicije skupaj z opremo se giblje v višini 490.000 €. To so

bila lastna sredstva, kar pomeni, da se je presežek prihodkov vrnil nazaj v

lekarniško dejavnost, nazaj ljudem, ki uporabljajo naše storitve, kot tudi občini, naši ustanoviteljici. Novi prostori so namenjeni predvsem našim obiskovalcem, hkrati pa omogočajo tudi boljše delovne pogoje zaposlenim, tako vodi lekarni, Saši Pratnekar, mag.farm., kot njenim sodelavkam. Izkoristili smo tudi zadnjo etažo ter uredili večnamenski prostor, ki ga bomo v Koroški lekarni uporabili kot učilnico za izobraževanje naših zaposlenih, pa tudi za organizacijo aktualnih pre-

davanj za občane.

S prenovo lekarni Mežica smo v Koroški lekarni uspeli realizirati obsežen plan posodobitve vseh naših 11 lekarn.

Ob tem nas je vodilo naše osnovno poslanstvo, da so lekarniške storitve, svetovanje o pravilni in varni uporabi zdravil namenjene ljudem in tako s prostori kot strokovnim kadrom sledimo temu poslanstvu.

Irena Pušnik,
mag.farm., spec.,
direktorica Koroške lekarni

MARŠ NA ŠTINGE!

V organizaciji Sport kluba Peca se je 14. junija, v sklopu Mežiških dnevo, odvila tretja zaporedna kolesarska dirka »Marš na Štinge«, ki se je letos udeležilo 63 tekmovalcev iz Slovenije in Avstrije.

Med Mežičarji je bil najboljši Marko Kobold s časom 1:08:13; v ženski konkurenci je zmagala Teja Plantak iz Črne na Koroškem, s časom 1:15:05; nagrada v višini 500 eurov pa je šla v roke Dejanu Vračiču in Maribora, ki je podrl rekord proge s časom 55:26.

Traso Marš na Štinge sestavljajo trije vzponi. Prvi se prične 50 m po startu, ki je pred Dakar Barom in se nadaljuje proti

mejnemu prehodu Reht, kjer se po cca. 1 km odcepi levo proti Peci do »Šteng«. Vzpon je dolg cca. 7 km, višinska razlika znaša 550 m – to je najtežji vzpon trase, ki se za tem spušča do Mitneka, nato nastopi drugi vzpon, do Koče na Pikovem. Od tod se proga malenkost spusti in se nadaljuje mimo kmetij Mlačnik in Šumah do tretjega vzpona – na Šumahov vrh. Sledi dolg spust do Brega (Perg), mimo ČŠOD Peca (bivši Edlvaš), kjer je še zadnji manjši vzpon, do bivšega smučišča, po katerem se proga nadaljuje do cilja, ki je pred Dakar Barom.

Na cilju je tekmovalce čakala malica, podelitev nagrad najboljšim in žrebanje več kot 50 praktičnih nagrad – glavno je podaril Relax turizem, in sicer sedemdnevni najem apartmaja za šest oseb na

otoku Pagu v glavni turistični sezoni. Za obiskovalce je bilo na voljo kar nekaj atrakcij – lahko so se dvignili nad dogajanje z dvizžno lestvijo ravninskih gasilcev, se popeljali z oklepnikom Slovenske vojske, ali pa preizkusili, kako dobro še vozijo starodobniki.

Za piko na i so organizatorji poskrbeli tudi za zabavo – čez dan je glasbo vrtel DJ Boris, »after party« pa so krojili zvoki dua Vanago band.

Organizatorji se zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pomagali pri pripravi in izvedbi dogodka, pa tudi vsem tekmovalcem. Naslednje leto bo dirka, menda, še boljša – rokavi so zavihani, priprave pa (že!) v teku.

Jerneja Vertačnik

STRELCI

Med predstavitvami udejstvovanja naših sokrajanov bomo tokrat izvedeli nekaj o strelcih. Spet? Ja, spet. In čeprav uporabljajo puške, tudi tokratni gostje ne streljajo zato, da bi koga ali kaj ustrelili.

Znački: "ZLATA PUŠČICA"

Da bi izvedela čim več o *Strelskem društvu Tone Okrogar – Nestl*, sem se z vprašanji odpravila k predsedniku, g. Pavlu Steblovniku, ki društvu predseduje že vse od leta 1976.

Kdo je sploh oseba iz imena njihovega društva? Tone Okrogar (rojen 1923 v Zagorju ob Savi in 1955 umrl v Črni na Koroškem, kjer stoji tudi njegov spomenik) je bil narodni heroj, prvoborec, ki je od leta 1942 deloval v koroških partizanskih enotah, bil sedemkrat ranjen in dosegel čin majorja. Kljub drugačni modi zadnjih let me-

žiško strelsko društvo svojega imena ni spremenilo. Še vedno imajo tudi prvotni prapor, razvit 3.4.1957.

Strelci so se v letu 1952 organizirali v Strelsko družino Mežica, dve leti pozneje so imenu dodali še ime narodnega heroja, zaradi spremembe Zakona o društvih pa so se leta 1995 iz »družine« preimenovali v »društvo«. Prvi predsednik naj bi bil Maks Šuštaršič, ustanovni člani pa še Filip Keršbaumer, Jože Žlebnik, Franc Brlek, Simon Čarf, Peter Tomazin in Filip Pungartnik. Žal dokumentacije o delovanju od nastanka do leta 1974 ni, za zadnjih 40 let pa imajo natančno zabeležene vse podatke v zvezi s treningi

in tekmovanji, za kar skrbi g. Steblovnik.

V času, ko se je spreminjala teritorialna organiziranost občin in je ob tem razpadla tudi takratna občinska športna zveza, je delovanje društva zastalo, a z vzpostavitvijo Občine Mežica ponovno zaživel – kot edino na območju bivše občine Ravne.

Društvo danes šteje 68 članov, med njimi je 6 članic. Zanimiva je tudi starostna struktura: zame presenetljivo je že v starostni skupini 8-14 let 8 članov, tistih, starih med 15 in 19 let je 6, strelcev med 20 in 25 leti je 8, ostali so starejši od 26 let.

Zakaj sploh streljati? Kaj človeka potegne v tako društvo? Zgodovina meščanskih strelskih društev sega že v 12.

stoletje. Organizirano strelstvo je bilo še posebej razvito v nekdanji Avstroogrski. Glavni namen tega, s strogimi pravili urejenega udejstvovanja, je bilo zagotavljanje javnega reda in miru ter priprava na morebitno obrambo pred sovražniki. Zato ne čudi, da so se v takratnih časih za trening v streljanju še posebej zavzemali bogati, ki so se bali za svojo imovino, obenem pa so si lahko privoščili drag nakup orožja in streliva. Strelsko društvo je bilo nadgrajeno še z družabnimi dogodki – pojedini, plesi, družabnimi tekmovanji. Seveda pa so bila strelska društva tudi velik rezervoar usposobljenih strelcev, ki so jih po potrebi vpoklicali v vojsko. Najstarejši zapis o strelskem društvu na slovenskih tleh sega v leto 1551, ko so ljubljanski strelci prosili magistrat za sukno za hlače.

Torej je take vrste streljanje predvsem športno udejstvovanje, pri katerem je pomembna umirjenost in natančnost, zadovoljstvo pa strelci, ki se čim bolj približajo sredini tarče. Najbrž veljajo za nakup in posedovanje orožja hudo stroga pravila, sem si predstavljala. Člani društva morajo opravljati najmanj psihološki test – tako nekako, kot malo starejši šoferji, sem bila prepričana, potrebni so orožni listi in še druge, stroge varnostne zahteve. Pa ni tako, me je popravil g. Steblovnik, taka pravila veljajo le za ostrostrelno orožje, v društvu pa zadnja leta streljajo zgolj z zračnimi puškami, ki jih lahko kupi vsak posameznik. Zanje ni potreben orožni list, je pa kljub temu treba biti previden pri hranjenju, da ne pridejo do njih otroci in se ne zgodi nesreča.

Prvo strelišče, leta 1976 zgrajeno v kletnih prostorih Narodnega doma, je imelo 2 stezi. Ob prenovi zgradbe so modernizirali tudi strelišče, to ima zdaj tri steze in ustreza vsem predpisom o streljanju z orožjem na zračni pritisk. Društvo ima 16 zračnih pušk (tipa: Zastava, Einschiz, Slavija in Weihrauch 35), ki jih nabavljajo večinoma preko velenjskega uvoznika Orbis, prej so jih kupovali pri Crveni zastavi, v Borovljah oz. preko Strelske zveze Slovenije.

Za puške skrbi društveni orožar Ivan Voh, ki je poleg predsednika in vaditelja edini pooblaščen za ključne železne omare, kjer so shranjene, kadar ni treningov ali tekem.

So vsi člani društva tudi lovci, me je zanimalo. Ne. Ni take obveze, čeprav je obratna zaveza

prej včasih bila (vsi lovci so morali biti člani strelskega društva). Na strelišču se družijo, vadijo in tekmujejo tako lovci kot upokojeni policisti, vojaki, vojni veterani, ter drugi, ki jih tak šport veseli. Kot zanimivost omenimo osem upokojencev in članov invalidskega društva Ravne, ki so se tudi včlanili v naše društvo.

Ob ponedeljkih vadijo veterani vojne za SLO iz cele Mežiške doline, ob torkih in četrtnih pa so treningi za mladince in člane. Streljajo na tarčo, z razdalje desetih metrov, in bolj ko so zadetki blizu sredine, bolje je. Glede na to, koliko je strelcev na treningu in za kaj trenirajo, streljajo na 200, 300, 400 krogov (200 krogov = 20 strelcov ...)

V zadnjem času se tekmo-
vanj udeležujejo predvsem

veterani, je bil pa pred leti Edi Praper daleč naokoli najboljši strellec. V obdobju 1977 – 1983 je 6 krat osvojil »Zlato puščico« v občini Ravne, 1976 je dosegel 2. mesto na republiškem prvenstvu, občinski prvak občine Ravne je bil v letih 1980, 1985, 1986 in 1990. Tudi med ostalimi člani jih ni bilo malo, ki so dosegli normo za naziv *odličnega strelca*, ki mora doseči povprečno 8,5 točk od 400 krogov (razlaga za nas, laike: povpreček 10 točk bi dosegel tisti, ki bi vseh 40 strelcov dal v sredino tarče). Rajmond Debevec je, recimo, na eni od tekem leta 2006, ob 60 strelcih dobil 600 točk – zdaj pa izračunajte povprečje in ugotovite, kam je vedno zadel.

V Mežici pa raste morda novi Rajmond. Matija Šušel je »šic«, ki prekosi mnoge starejše,

izkušenejše strelce z veliko daljšim strelskim stažem, zato ga moramo še posebej omeniti, pravi predsednik.

Društvo se financira iz članarine, nekaj dobijo tudi iz občinskega proračuna, a ta prispevek bodo v veliki meri »vrnili«, saj morajo od letošnjega januarja za strelišče plačevati najemnino Komunalni Mežica. Tako bo za nabavo tarč in diabol (nabojev) ostal le manjši delež, ki ne bo omogočal nabave novih pušk in drugih strelskih pripomočkov, ob zaključku pogovora omeni predsednik.

Za konec pa le še to: upajmo, da bodo naši strelci tudi vnaprej lahko ostali le športniki, ki bodo svoje puške usmerjali zgolj in le v tarčo.

Ida Paradiž

ZNAMKE

Še ena zanimiva dejavnost, s katero se ukvarjajo nekateri Mežičarji, so znamke. Čeprav zbiranje poteka individualno, saj filatelističnega društva v našem kraju ni, je prav, da predstavimo tudi to. Povod za današnjo temo pa je bila stara kartica, na kateri so prikazani različni načini lepljenja znamk, ki poslanemu sporočilu dodajo še poseben pomen.

V modernem času se zdi, kot da kmalu ne bomo več pošiljali pozdravov, sporočil in voščil na papirju, potemtakem tudi znamk ne bo več?

O tem in še čem sem se pogovarjala z zbiralci znamk. In takoj ugotovila, da je treba ločiti zbiralce od filatelistov. Prvi zbiranje jemljejo le kot hobi, drugi pa se znamkam posvetijo bolj študiozno – raziskujejo zgodbo, zaradi katere

je posamezna znamka nastala, prepoznajo njeno vrednost glede na leto izdaje in število pol, vrsto papirja in barve, s katerimi je natisnjena. Seveda pa je zbiranje znamk lahko tudi posel, saj vrednosti nekaterih rastejo v nebo in se da z nakupi in prodajo dobro zaslužiti!

Prva znamka (imenovana »Črni penny«) je bila izdana leta 1840 v Veliki Britaniji. Za izumitelja koščka porisanega papirčka,

s tipično nazobčanim robom ter določeno vrednostjo, je zabeležen Rowland Hill – čeprav je idejo o ureditvi zaračunavanja poštinih storitev z nalepljenimi raznobarvnimi koleki že decembra 1835 Slovenec, Lovrenc Košir, poslal predsedniku avstrijske dvorne komore. A očitno je bila ideja za tedanje cesarske birokrate preveč revolucionarna in je niso sprejeli. Žal kasneje, po izidu Črnega pennya, Lovrenc

tudi s pritožbami (na Vrhovno dvorno pošto in na 1. Kongres mednarodne poštne zveze) kraje svoje ideje ni uspel dokazati.

Glede na svojo težo je redka, posebna znamka najdražji predmet na svetu! Starejša ko je, več je vredna. Uporabljena (s poštnim žigom) je vredna več od nove; manjša kot je naklada, oziroma, manj, ko je znamk ene vrste, več so vredne. Pravi zbiralci pa iščejo še drugačne malenkosti: napačen zapis, drugačen odtis slike, neenakomerno nazobčan rob – napake torej, ki naredijo znamko unikatno, saj to še posebej vpliva na njeno vred-

iz levega zg kota v smeri urnega kazalca : ne pozabi me, mislim nate, takoj odgovori, ostajam ti zvest/a, piši kmalu, poljub, pozabil/a si me, iz vsega srca, me ljubiš, ljubil/a sem te, kmalu pridi, misliš name?

nost. Za švedsko znamko Treskilling Yellow iz leta 1885 (ki je bila take barve zaradi napake – vsa ostala serija je glede na različne vire modra oz. zelena), je po 14 letih, odkar jo je kupil za 2 mio €, lastnik ob prodaji leta 2010 pričakoval najmanj 6, dobil pa menda 3,5 mio €. Za najdražjo nekateri štejejo leta 1856 v Gvajani izdano znamko za en cent (!), ki zato, ker je to edini znan tak primerek, cenijo na 9,5 mio €. Natančnih podatkov o prodajni ceni navadni smrtniki seveda ne izvejo. Še manj pa imena lastnikov teh dragocenosti. Zato ne čudi, da tako kot denar, tudi znamke ponarejajo, izdajatelji se pa na različne načine trudijo to preprečiti.

Se pa ob prebiranju zapisov o filateliji nekatere zgodbe berejo kot prave kriminalke. Septembra 1892 so v Parizu našli umorjenega bogataša. In, če detektiv, ki je umor raziskoval, slučajno ne bi bil tudi vnet zbiralec in poznavalec znamk, nikoli ne bi odkrili, da je bil morilec

bogatašev prijatelj, ki je hotel imeti še zadnjo od štirih dragocenih znamk »havajskih misionark«, ki je manjkala njegovi zbirki.

V Sloveniji zbira znamke okoli 10.000 ljudi, na državnem nivoju se povezujejo v zvezo.V

ovitek 1.dne iz leta 1997

Mežici, kot že rečeno, filatelističnega društva ni, nove izdaje domačih znamk pa naroča in redno kupuje kar nekaj zbiralcev/filatelistov.

Med znamkami ločimo »redne«, ki izidejo v velikih nakladah in se uporabljajo dlje časa, ter »priložnostne«, ki jih natisnejo enkrat, v manjši nakladi – obeležujejo pa razne obletnice, praznike, posebne dogodke ter pomembne osebnosti ali njihov-

ove dosežke. Novost zadnjih let je tudi »osebna znamka«, ko si lahko vsak posameznik naroči izdelavo svojih, unikatnih znamk.

V samostojni Sloveniji je bilo od leta 1991 izdanih že več kot 900 znamk (letos do konca julija 26). Komplet vseh naših znamk od 1991 stane okoli 1000€, približno toliko stane tudi najdražja posamezna slovenska znamka.

Posebej moramo omeniti še *Ovitke prvega dne*, ki jih sestavljajo: pismo z ilustracijo, ustrežna znamka in pripadajoči žig 1. dne. Naklada le-teh je omejena. Letos so jih izdali 18, mi pa se lahko spomnimo lepega primerka iz leta 1997, ko je tak ovitek (pa tudi zelo lepe razglednice) na temo vulfenita izšel v Mežici. Pred nekaj dnevi (10.9.) smo dobili nov filatelistični komplet, izdan v počastitev 120letnice rojstva Vinka Moederndorferja, naslednji se Mežici obeta prihodnje leto, ob 140letnici delovanja mežiške pošte.

Da je bil prvi priložnostni žig v Mežici uporabljen že leta 1953, ob Koroškem partizanskem srečanju, mi je povedal g. Merkač iz Filatelističnega društva Ravne (kjer prav tako ni nobenega člana iz našega kraja / ob nedavni filatelistični razstavi v Kotljah so želeli povabiti tudi zbiralce iz Mežice, a nekako niso uspeli pridobiti seznama).

G. Merkač je spomnil na še eno zanimivost – v nekdanji Karicljevi hiši je bila nekoč poštna postaja, pravi, in bi bilo prav, da se to na nek način obeleži.

Zakaj torej zbiralci pričnejo zbirati? Večina v otroštvu, pravi Marko – eden od zbiralcev, ki je v dobrih 30 letih napolnil že 11 albumov, ker pač vsak nekaj zbira. Drugi sledijo vzoru v družini, ali pa jih vzpodbudi darilo v obliki albuma za znamke. Ko pa človeka enkrat znamke začarajo, mu ni več pomoči.

Ker je različnih znamk res

veliko, se vsak zbiralec odloči za ožji izbor; zbira predvsem znamke s področja športa, kamnin, take s področja narave, tehnike, na temo zgodovine, ali one, ki predstavljajo znane osebnosti. Potem se trudi zbrati celotno serijo oziroma čim več znamk na izbrano temo z vsega sveta. Lahko pa so znamke tudi neke vrste spominki na kraje, kjer potuje ali pomembnejše dogodke, ki jih zbiratelj doživi. Znamke hranijo v

posebnih albumih; tistih najdragocenejših se niti slučajno ne smemo dotakniti z golimi rokami! Rokavice, pinceta in lupa so pripomočki za ogledovanje. Slovenska pošta občasno razpiše natečaj za nove znamke, včasih pa kdo ob naročilu osebne znamke pošlje tako dober motiv, da ga Pošta po dogovoru z njim natisne za splošno uporabo. Tudi pri vsakoletnem izboru najlepše znamke lahko sodelujejo vsi,

ne le zbiralci. Ko malo pobrskamo po biltenih, namenjenih našim znamkam, lahko vidimo, da so slovenske res lepe in pokrivajo široko paleto različnih področij. In na pismo, na katero sami napišemo naslov, spada tudi lepa znamka – čeprav je najbrž ne bomo lepili na vse tiste načine, ki jih predlaga moja stara kartica.

Vi pa ob pospravljanju postrešij nikar ne zmečite stran

vsega, kar tam leži že desetletja. Morda se med starimi, porumenelimi papirji skriva pravo malo bogastvo v obliki nazobčane sličice, nalepljene na pismo, razglednico ali dopisnico. In če jo najdete, jo le odnesite v filatelistično društvo, da vašo znamko najdejo v katalogu, vam povejo od kod prihaja, zanimivosti v zvezi z njo ter, seveda, njeno vrednost.

Ida Paradiž

Vinko Möderndorfer ALI DO KONCA IN NAZAJ

Občina Mežica v letu 2014 obeležuje 120-letnico rojstva Vinka Möderndorferja, pomembnega slovenskega in mežiškega kulturnika in šolnika, ki je bil kot velik domoljub in politično angažirana oseba tekom celotnega svojega življenja trn v peti vsem oblikam vladavin. Občina Mežica se mu je v sredo, 10. septembra 2014, na datum jubilarne smrti, za njegove zasluge oddolžila z izdajo zaključenega filatelističnega sklopa, ki ga sestavljajo osebna poštna znamka, filatelistična kuverta z dotiskom, maksimum karta/razglednica in priložnostni poštni žig.

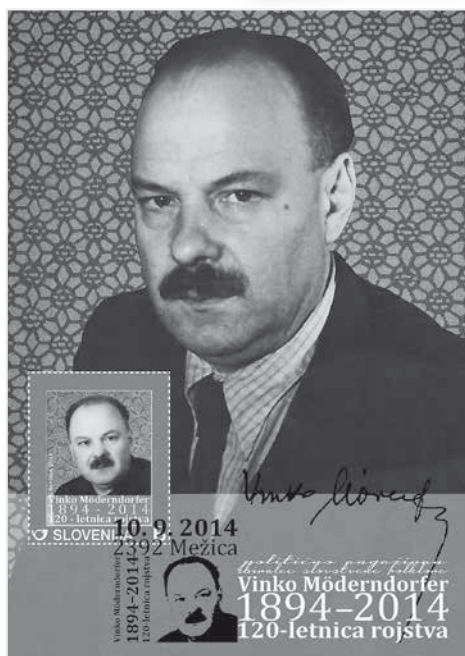
Vse dele sklopa pomensko povezujejo tonirani motivi jubilarne doprsne portreta (povzetega po fotografijah iz arhiva družine Möderndorfer) in poenoten tipografski zapis faktografskih dejstev o jubilaru. Priložnostni poštni žig bo občanom na razpolago za odtise vse do 25. septembra na pošti 2392 Mežica. Sklop je konceptno zastavil, vodil njegovo pripravo in izvedbo ter ga avtorsko oblikoval arhitekt Borut Bončina. Istočasno s filatelistično

izdajo pa je Peter Močnik, ugleden član Koroškega filatelističnega društva, postavil v jubilarne čast v prostorih Avle Občine Mežica priložnostno filatelistično razstavo z izborom znamk, žigov in dotiskov na kuverti, katerih avtor je bil akademski kipar Božidar Jakac.

Otvoritve razstave se je udeležilo poleg velikega števila Mežičanov udeležila tudi jubilarne vnukinja, priznana kulturna

ustvarjalka, Vita Mavrič. Župan Občine Mežica je v svojem nagovoru ob otvoritvi razstave poudaril:

»Vinko Moderndorfer je v razmeroma kratkem obdobju učiteljske službe pri nas, od leta 1921 do konca leta 1926 storil za naš kraj toliko pomembnega, da se je mogoče temu le čuditi. Žal se njegovemu nesebičnemu delu še do danes nismo zadosti oddolžili. Pa bi si že zdavnaj zaslužil vsaj spominsko

ploščo z reliefom obličja na šolskem pročelju ali na zgradbi današnjega otroškega vrtca, kjer je v nadstropju stanoval. Kot levičarsko usmerjen politik tedanje socialne demokracije je postal vodja mežiških rudarjev in ko so leta 1923 na prvih občinskih volitvah premočno zmagali socialisti, so le ti takoj sprejeli program najvažnejših ureditev, ki naj bi jih s pomočjo rudnika čimprej uresničili. Program je vseboval gradnjo novih stanovanj, zgraditev novega šolskega poslopja, ureditev krajavnega vodovoda in še kaj.

Z neomajno voljo, pogumom in vztrajnostjo so kljub številnim preprekam in težavam uspeli, saj je Mežica leta 1926 dobila prečudovito novo šolo, ki je v ponos kraju še dandanes, zgrajen pa je bil tudi nov krajevni vodovod. Pričakovati je bilo, da bo Moderndorfer s sodelavci za svoj trud prejel tudi kakšno priznanje, saj brez njegove goreče angažiranosti Mežica nikakor ne bi mogla priti do tako mogočne šole in vodovoda. Toda spričo zamer pri tedanjem rudniškem vodstvu in sovraštva s strankarskimi nasprotniki

je s svojimi ožjimi sodelavci dočakal le grdo maščevanje. Kljub veliki osebni stiski ter tragediji, ki so ji bili deležni tudi družinski člani, pa so mu vseskozi stali ob strani preprosti in dobri ljudje, v njihovih očeh je bil idol in upanje.

Takole je o Vinku Moderndorferju zapisal naš sokrajan, rudar Ivan

Travnekar leta 1960:

»Meč, kateri je bil njegov, je bil naj bolj oster, in ta je bil samo odkritosrčna javnost, s katero je ves čas deloval. Z njo je zabodel vsakega v živo, kateri je nosil v sebi prekrite namene nasproti delavstvu. Ako ravno ni bil poet ali pevec in tudi ne telovadec, pa vendar je bil najlepši cvet učiteljstva delavske mladine v tem kraju.

Takih junakov je zelo malo, da bi toliko dali od sebe kot je on za zmago odrešenja proletarskega ljudstva«.

Občani Mežice zatorej želimo v letu 2014, ko mineva 120-letnica jubilantovega rojstva, obuditi spomin in vedanje o človeku, ki je soustvarjal življenje in ustvarjanje Koroške, Mežiške doline in Mežice in poskrbel, da so se mnoga

vedenja iz naše zgodovine ohranila in oplemenitila.«

Izdaja filatelističnega sklopa je bila lepo sprejeta v raznoraznih medijih, saj so bili objave tako v tiskanih medijih (Večer, Delo), kot na Koroški TV in VTV, na Koroškem radiu in Radiu Slovenija ter v digitalnih medijih.

Občina Mežica

MEŽIČARJI PO SVETU

Ida Paradiž

SOSEDA Z BOGATO ZGODOVINO, ZNANA NA ENI STRANI PO UMETNOSTI IN NA DRUGI PO CENTRIH VISOKE MODE IN HITRIH AVTOMOBILIH, PO DOBRI HRANI IN ODLIČNIH VINIH, PO PETJU IN PO HITREM, GLADKO TEKOČEM JEZIKU, JE NAŠA TOKRATNA GOSTITELJICA. ČE ŠE NISTE UGOTOVILI, KAM SMO NAMENJENI, NAJ OMENIM ŠE NOGOMET IN VRHUNSKEGA SMUČARJA, KI JE VOZIL »ELANKE«, PA BO BRŽ VSE JASNO.

Kdo ste in kje živite?

Sem Kristina Pikalo. Živim v kraju Crevalcore, provinca Bologna, v regiji Emilia Romagna.

Kako dolgo ste že tam in zakaj ste tja odšli?

V Italiji živim od leta 2006, torej 8 let. Imela sem veliko željo po spremembi v življenju, predvsem pa zaradi ljubezeni.

V čem se nov kraj in vaše zdajšnje življenje najbolj razlikujeta od tistega prej?

Kraj, kjer živim, je v Panonski nižini, ki je bila v preteklosti "palude" (močvirje). Na jugu jo obdajajo Apenini in na severu Alpe. Klima je blaga: zelo vroča in vlažna poletja in mile zime. Mesta so zelo naseljena, primanjkuje pa gozdov in naravnih parkov. V Crevalcoreju živi 12.000 prebivalcev. Mesto je nastalo leta 1200 in v središču se še vedno vidi, da je to bilo nekdaj rimsko mesto. Še danes je obdano z obzidjem. V središču starega mestnega jedra je cerkev, pred katero

stoji bronast kip v čast slavnemu zdravniku iz 17.stol., Marcellu Malpighiju.

V bistvu živim čisto normalno; delam v farmacevtski tovarni, imam lepo hišo, moža in 3 otroke.

Za vikend, kadar imamo čas, pa radi skočimo obiskat še druga mesta, znamenitosti in zabavne parke ...

Kaj vam je tam najbolj všeč?

Všeč mi je marsikaj – npr. zelo dobro sem se ujela z ljudmi (so zelo sproščeni, prijazni, gostoljubni in zabavni ...). Zelo všeč mi je hrana, moda, arhitektura, arte (umetnost) ... pa pohvalim lahko, da so Italijani zelo urejeni.

Kaj najbolj pogrešate?

Pogrešam domače, drugega pa nič.

Kako pogosto se vračate / prihajate na obisk v domovino?

Domov prihajam 2-3 krat na leto.

Kako vidite Mežico, ko pridete domov?

Mežico vidim kot eno majhno, mirno alpsko vas.

Kaj vedno odnesete s seboj, ko se vračate z obiska v domovini?

Vedno vzamem s seboj bučno olje, pašteto, ajvar.

Tipična jed / pijača / kakšen poseben običaj v novi deželi?

Od hrane: lazanje, tortellini, mortadela, gnocco fritto, tigelle, ragu, zampone, cotechino, passatelli, Grano Padano, Parmigiano-Reggiano, aceto balsamico, prosciutto crudo.

Pijača: lambrusco, nocchino.

Na 1. nedeljo v septembru se pri nas odvija TAVOLATA. To je tradicionalna prireditev, po slovensko bi se reklo "kvadratna večerja", ki se dogaja v centru – vzdolž glavne ulice mesta.

V zgodovinskem središču, pod očmi slovitega Marcella Malpighi-ja se miza razteza na razdalji več kot 400 m, od porta Modena do porta Bologna. Sedežev je več kot 1500. Pripravijo in postrežejo hrano in pijačo, prispevek pa gre za dobrodelne namene.

Poslušate slovensko glasbo? Katero?
Slovenske glasbe ne poslušam.

Kako obvladate tuj jezik? Primer kakšne besede s prevodom ...

Jezik sem osvojila.

Io un giorno crescerò e nel cielo della vita volerò. Ma un bimbo che ne sa sempre azzurra non può essere l'età. Poi una notte di settembre mi svegliai. Il vento sulle pelle sul mio corpo il chiarare delle stelle chissà dov'era casa mia E quel bambino che giocava in un cortile. Io Vagabondo.

Nekega dne bom odrasel in odletel v nebo življenja. Ampak kaj otrok ve, življenje ne more biti za večno tako lepo. Nato sem se neko noč v septembru prebudil, začutil veter na svoji koži in na mojem telesu odsev svetlobe zvezd. In vprašal sem se, kdo ve kje je zdaj moja hiša in tisti otrok, ki se je igral na dvorišču. Jaz, vagabund. (odlomek iz popularne italijanske pesmi Io vagabondo – Jaz potepuh, ki jo poleg drugih izvaja tudi Gianna Nannini)

Bi še sami dodali kakšno zanimivost, misel, sporočilo ...?

Priporočam vsem, da obiščete Italijo, ker je zelo bogata.

ZNANI MEŽIČAN – Alojz Peršak

Jožef Libnik

KOT ČLANU UREDNIŠKEGA ODBORA GLASILA ŠUMC MI JE BILA ZAUPANA NALOGA, DA OPRAVIM S TABO INTERVJU IN TE LEPO POZDRAVLJAM.

Prosim, da se predstaviš in poveš kaj o svojem življenju.

»Rodil sem se 29.5.1946 na domačiji Pušnik. Prijatelji me imenujejo tudi Pušnikov Lojz. Na svet me je spravila babica Duršla, ki je hodila od hiše do hiše in pomagala materam pri rojevanju. Od takrat živim na tej kmetiji.

Osnovno šolo sem obiskoval v Mežici. Največji problem je bila zima, saj ceste takrat nihče ni plužil, zato smo otroci hodili v šolo peš. Gaz so nam naredili knapi, ki so prej šli na »šiht«.

Srednjo šolo sem obiskoval na Ravnah, kjer sem se tudi izučil za ključavničarja. Kot ključavničar sem se zaposlil pri rudniku Mežica. Ker se je »šiht« začel že ob petih zjutraj, je bilo treba vstati že pred četrto uro, saj takrat niso vozili avtomobili in sem moral peš do avtobusa v Mežico. Avtobus je iz Mežice peljal že dvajset minut čez četrto uro. V tem času sem spoznal mojo ženo Danijelovo Anico in se leta 1969 z njo tudi poročil. V zakonu sta se nama rodili dve hčerki in sin. 1973 leta je na Glančniku zrasla

tovarna TOM. Dokler je TOM obratoval, sem bil v njem zaposlen, ko pa je le-ta prenehal z obratovanjem, sem se prijavil na zavod za zaposlovanje Ravne. Tam sem bil prijavljen do upokojitve.»

Torej si poleg tega zaslužka moral delati še tudi doma?

»Seveda. Če je hotel kmet preživeti, je moral imeti vsaj prašiča za meso, kravo za mleko, poleg tega pa je moral sejati pšenico za kruh.«

Tvoja strast in veselje so tudi ovce?

»Ko sem hodil na »šiht«, sem

razmišljal, kaj bi si omislil, da ne bi preveč trpel in delal. Rešitev so bile ovce, saj sem jih, preden sem šel na »šiht«, spustil na pašo, kjer so se pasle celi dan.«

Torej, ovce so ti predstavljale neko dopolnilno dejavnost ?

»Ja, poleg ostalega dela mi je bil to pravi izziv, ki je tudi uspel. Leta 1998 se je v Slovenji ustanovil Celjski kmetijski zavod, ki je uvedel novost ekološkega kmetovanja. Sam sem se takoj vključil vanj. Zaradi tega so bile ugodne tudi subvencije, zato sem se posvetil čisti ovčereji.«

Ali ti to uspeva, saj je to neka veja, kjer enostavno ne moreš reči »Ovce bom kupil in to je to!«?

»Ukvarjati se z ovčerejo ni tako enostavno. Upoštevati je potrebno veliko dejavnikov in se prilagajati trgu. Na to tematiko sem obiskoval tečaje na Tehnični fakulteti v Ljubljani, kjer sem naredil izpit za klanje ovc.

Ali imaš sedaj svojo klavnico?

»Doma sem si po predpisih uredil klavnico, vse delo opravi sam.«

Najbrž ponujaš tudi izdelke?

»Izdelkov ne ponujam, za trg ponujam samo jagnjetino. Prodam cele ovce ali polovice, na drobno pa je to nemogoče.«

Opažam, da se paša začne spomladi!

»Ja, »vigredi« spustim ovce na pašo, da najprej popasejo okolico domačije, nato Poseko in smučišče in še travnike na Peci.«

Povej mi, kaj se dogaja na Peci?

»Na Peci je »vse sorte«.

Dodaj še tistega medveda, da ne bo kaj spornega!

»Na Peci pasem že preko 30 let. Videl sem risa, ki sem ga posnel. Medved mi je raztrgal kar precej ovc. Zgodilo se je tudi, da so mi predlani potepuški psi preganjali ovce in jih 15 komadov pregnali v prepad. Ker jih sam nisem mogel spraviti iz nedostopnega terena, sem moral za pomoč prositi Gorsko reševalno službo, za kar sem jim še danes hvaležen. Avgusta lani pa je medved naredil pokol 12 komadov ovc. Osem sem jih našel in po ogledu komisije na terenu sem zanje prejel odškodnino.«

Najbrž imaš določen datum, od kdaj do kdaj paseš?

»Navadno pasem od 20. junija pa do

prvega tedna v septembru, potem pa jih priženem domov v štal, kjer prezimijo.«

Opazil sem, da se ljubiteljsko ukvarjaš s filmom, kolikor vem, sodelujeta z Gerhardom Pečovnikom ?

»Kolikor se spomnim, je številka posnetih filmov – CD-jev – okrog 20. Z Gerhardom Pečovnikom že dolgo sodelujeva. Snemava predvsem turistične in dokumentarne filme o običajih, kot so jih predstavljali naši predniki pri kmečkih opravilih.«

Zaupaj mi, kdo je bil idejni vodja ?

»Idejni vodja sem bil jaz, tehnično

opremo, montažo in glasbo pa je zasnoval Gerhard Pečovnik. Glasbo je prilagodil vsebini filma. Za spremno besedo je poskrbel Peter Peruzzi.«

Ali lahko našteješ nekaj naslovov teh filmov?

»Vsak film ima svoje ime, naštejem pa jih lahko vsaj nekaj: Reševanje ovc na Peci, Sadje od zime do zime, Vsak kmetič ima svoje veselje, Od zrna do kruha, Lov na gamsa, Žive jaslice, Štirje letni časi na Peci, Meža od izvira do izliva, Sečnja in spravilo lesa nekoč in danes in še mnogo drugih.«

Jaz se spominjam, da si nastopal kot igralec ?

»Igral sem v igri, ki jo je režirala Marjeta Tasič, z naslovom »Življenje

knapovške družine«.

Torej si se po tej plati nekako uveljavil kot Mežičan?

»Ja, bilo je lepo in v tem sem zelo užival.«

Zanima me, ali imaš kakšne funkcije?

»Kar se tiče funkcij, jih nimam. Pomagam Komunalni Mežica kot rezerva. V preteklosti sem tri leta pogodbeno sodeloval s Komunalnim podjetjem »LOG« s Prevalj, kjer sem plužil ceste vse do avstrijske meje. Moram povedati, da sem v času službe bil tudi aktiven jamski reševalec. V tem času smo imeli dva težka primera, drugače pa smo vsaka dva tedna izvajali redne vaje.«

Vem, da si tudi član lovske družine Peca Mežica. Ali imaš v tej bratovščini kakšno zadolžitev?

»Leta 1978 sem opravil izpit za lovca. Zadolžen sem za nošenje praporja, ki ga s ponosom nosim na pogrebih, prsovlavah in raznih prireditvah že deset let.«

Od kod izhaja tvoja strast do lova?

»Morda je ta strast podedovana, saj je bil moj ded – oče moje mame – tudi lovec in kot rečemo – jabolko ne pade daleč od drevesa.«

Znano mi je tudi, da si organiziral srečanje vseh praporščakov Mežiške doline.

»Res je. Prvič smo se na mojo željo srečali pri meni doma. V svoje kroge smo povabili tudi svoje žene. Drugo srečanje so organizirali Prevaljčani, letos pa se bomo srečali na Lovski koči v Kotljah.

Kakšno mnenje imaš o glasilu Šumc?

»Prav je, da glasilo Šumc izhaja in da se dogajanja v kraju beležijo. Nimam kaj dodati in naj ostane takšen še naprej.«

Ali te je razen medveda še kaj prizadelo?

»Poleg medveda me je bilo strah ob osamosvajanju, saj sem slišal strele od mejnega prehoda Holmec, pa tudi blizu meje je bil oddan strel. Hvala bogu, da je sedaj mir, saj mislim, da je to največja vrednota.«

Dragi Lojz, želim ti veliko miru še naprej, saj boš le tako deloval kot svoboden ustvarjalec in ljubitelj svojega plodnega vsakdana.

Ostani zdrav!

Lutkovno gledališče Maribor

PETELIN SE SESTAVI

Lutkovna predstava, 25. 09. 2014 ob 17:00

Avtor: Dane Zajc

Režiserka: Jelena Sitar Cvetko

Igrajo: Miha Bezeljak, Aja Kobe, Danilo Trstenjak

Koliko dogodivščin, pa se dan sploh še ni zares začel, bi rekli in pomislili, kako je z našim sestavljanjem. Kaj postavimo prav in kaj narobe, kako smešni smo pri tem, kako jezni in včasih zmedeni, drugič bistri in neskončno pogumni, kdo vse nas pri sestavljanju moti, kdo ovira. Lutkovna igra o sestavljanju slovenskega pesniškega velikana Daneta Zajca je polna humorja, igre, klenih verzov in ritmov, dinamičnih gibanj in vrste premen. Smiselni nesmisli pa so otrokom zabavni in odraslim všeč.

Miniteater

PEKARNA MIŠMAŠ

Lutkovna predstava, 16. 10. 2014 ob 16:30

Avtor: Svetlana Makarovič

Režija: Robert Waltl

Igrajo: Violeta Tomič, Jose in Tadej Pišek

Zgodba Svetlane Makarovič o dobroti skromnega peka Mišmaša, ki revnim in otrokom daje kruh tudi zastonj, o zlobni in jezični Jedrt, ki hoče za vsako ceno izvedeti, kako Mišmašu uspe speči tako dober kruh, in ubogem mačku, ki ga Jedrt tako izkorišča, da se končno odloči ostati kar pri Mišmašu, je zaživela v še eni lutkovni uspešnici Mini teatra.

Lutkovno gledališče Ljubljana

PEPELKA

Dramska predstava za otroke, 13. 11. 2014 ob 17:00

Avtor: Simona Semenčič

Režiserka: Ivana Djilas

Igrajo: Pepelka: Ajda Toman; Princ: Rok Kunaver; Bruhilda:

Nina Ivanič; Grozilda: Alenka Tetičkovič; Kuhar: Nina Skrbinšek;

Mačeha: Urška Hlebec; Oče: Jernej Kuntner; Kralj: Iztok Valič;

Kuharček: Jernej Čampelj k. g.

Po svetu kar mrgoli različic pravljice o lepi, skromni in dobri deklici, ki je doživljala krivico, a bila na koncu poplačana s prinčevno ljubeznijo. V naši različici Pepelka stvari vzame v svoje roke: sama si sešije plesno obleko, očara princa, a stvari se vseeno obrnejo malce drugače.

Miniteater

ZVEZDICA ZASPANKA

Lutkovna predstava, 26. 11. 2014 ob 17:00

Avtor: Frane Milčinski – Ježek

Režija: Robert Waltl

Igrajo: Nina Ivanišin / Maruša Majer, Tadej Pišek in Igor Štamulak

Kulturna in nepozabna Ježkova pravljica za otroke vseh starosti. Ena najpriljubljenejših slovenskih pravljic z univerzalnim sporočilom, da lahko z dobroto, ljubeznijo in s čisto mislijo premagamo zlo.

Cankarjev dom

ROMANA, OTROCI IN POŠAST POZABAAA

Glasbena predstava za otroke, 2. 12. 2014 ob 17:00

Avtor: Romana Kranjčan

Režija: Ivana Djilas

Igrajo: Romana Krajncan, Žigan Krajncan, Kaja Janjić, Gašper Kunšek, Simona Kočar, Daniel Petković, mladi plesalci Plesnega Kluba Miki pod vodstvom Saše Eminič Cimperman.

Deželo Romaninih pesmi je napadla hudobna prestrašna pošastna pošast Pozabaaa, ki se hrani s časom, ki ga otroci in odrasli prebijemo pred televizijo in računalnikom. In zato so otroci pozabili na pesmi, pozabili so peti o gusarjih, zajčkih, levu, klovnih, murenčkih, čebelicah ... a zagotovo se da kaj storiti. Mišek Miško in Romana se odpravita na pot od pesmi do pesmi, da bi skupaj z junaki iz pesmic in pomočjo otrok premagali Pozabooo. Jim bo uspelo?

Lutkovno gledališče Ljubljana

ZVERJAŠČEK

Lutkovni muzikal, 29. 01. 2015 ob 17:00

Avtor: Julia Donaldson – Milan Dekleva

Režija: Jaka Ivanc

Zverjašček je nadaljevanje Zverjasca, velike uspešnice Lutkovnega gledališča Ljubljana, ki je bila premierno uprizorjena aprila 2013. Avtorica obeh slikanic je angleška avtorica Julia Donaldson. Zverjasec (The Gruffalo, 1999) je pravi mednarodni založniški fenomen, saj je bil preveden v 50 jezikov in po vsem svetu so ga prodali v več kot štirih milijonih izvodov. Zverjašček (The Gruffalo's Child) je njegovo nadaljevanje, ki je izšlo leta 2004, in ni prav nič manj slaven in znan od predhodnika.

Vabljeni k ogledu.

V ABONMA JE VKLJUČENIH ŠEST PREDSTAV PRIMERNIH ZA OTROKE OD 3. LETA STAROSTI DALJE.

Predstave se bodo začele v mesecu septembru 2014 in bodo trajale do januarja 2015.

CENA ABONMAJA JE 25 €, ki jih vplačate ob vpisu. Cena predstave za izven bo 6 €. Starše, ki želijo biti prisotni z otrokom v dvorani, obveščamo, da morajo kupiti abonma oz. vstopnico tudi zase!

UGODNOSTI ki jih pridobite z abonmajem so: nižja cena vstopnic, stalni sedež ter obveščanje o predstavah in prejemanje programa prirediteljev.

VPIS IN PRODAJA poteka do popolnitev sedežev. Prodaja abonmajev je v tem času v prostorih Komunale Mežica (občina Mežica) vsak dan od 8.00–15.00.

Več o abonmajskih predstavah lahko izveste na spletni strani:

www.narodnidommezica.si. Informacije lahko dobite tudi na telefonu **051 234 226** in pa preko elektronske pošte: **info@narodnidommezica.si**.

Prireditelj si pridržuje pravico do spremembe programa.

Generalni pokrovitelj otroškega abonmaja je **TAB d. d.**

Prireditelj: Javni kulturni zavod Narodni dom Mežica

Informacija za nakup sezone karte za smučišče Peca nad Pliberkom po nižani ceni 150 EUR na osebo – do konca septembra 2014

Prodajna mesta za predprodajo po nižanih cenah:

- **Trgovina LIPI** (Lucija Arnold) na Prevaljah,
- **Podzemlje Pece d.o.o.**, Na Glančnik 8, Mežica,
- **Potovalna agencija Carintia**, Prevalje.

Nakup z elektronskim nakazilom:

- Bančni račun: **IBAN AT 35 39272 000000 89193, BIC: RZKT AT 2K 272;**
- sklicevanje na „**Winterwelt Petzen**“ (**Zimski svet Pece**), v namenu uporabe obvezno navedite svojo **telefonsko številko** ali **e-naslov**;
- fiduciarni račun na ime: odvetnik dr. Branko Perč.

Po opravljenem nakazilu posredujte potrdilo o nakazilu ter svoje podatke (izpolnite obrazec <http://www.sc-petzen.at/> – bančni podatki kupca so potrebni, da lahko v primeru, če ne bi bilo zimskega obratovanja, kupcem elektronsko nakažejo denar nazaj brez gotovinskega poslovanja) na naslednji elektronski naslov: Gerald Hartmann – **office@geopark-karawanken.at**.

Dodatne informacije:

www.facebook.com/geoparkkarawanken

Akcija **Za** zimsko obratovanje na Peci

Občini Bistrica pri Pliberku/Feistritz ob Bleiburg in Pliberk/Bleiburg sta, v sodelovanju z občinami Geoparka iz Južne Koroške (Zell – Sele, Eisenkappel – Železna Kapla, Gallizien, Globasnitz – Globasnica, Sittersdorf, Feistritz ob Bleiburg – Bistrica nad Pliberkom, Bleiburg – Pliberk, Neuhaus, Lavamünd) in Slovenije (Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem, Dravograd), začeli z akcijo reševanja zimskega obratovanja na Peci. Poletne aktivnosti so že zagotovljene, gorsko kolesarski Flow Country Trail uspešno začel.

Ker pogajanja z investitorji glede najema za letošnje obratovanje na Peci niso obrodila sadov, je obratovanje žičniških naprav in smučišča v sezoni 2014/2015 pod velikim vprašajem. Zato so se župani občin Bistrica ob Pliberku/Feistritz ob Bleiburg, Pliberk/Bleiburg in partnerskih občin Geoparka na Avstrijskem Koroškem in v Sloveniji odločili za reševalno akcijo.

Pod sloganom „**Zimski svet Pece – začetek akcije**“ bodo v prihodnjih tednih na voljo občutno nižane sezonske karte po ceni 150 EUR. Vsak kupec bo vnesen v register z imenom, naslovom in bančnimi podatki, denar pa bo nakazan na depozitni račun. Da bi smučišče obratovalo tudi to zimo, je potrebno prodati približno 5000 sezonskih kart. Če seštejemo skupaj prebivalce okraja Velikovec/Völkermarkt in slovensko Meziško dolino, bi moralo nižane sezonske karte tako kupiti 5 % vsega prebivalstva. „Mislim, da bi lahko s širšo podporo dosegli načrtani cilj“, je prepričan predstavnik županov okrožja Velikovec/Völkermarkt, deželni poslanec Jakob Strauß. „Za ime **„Zimski svet Pece“** smo se odločili, ker pri tem ne gre zgolj za smučišče samo, temveč za celotno realizacijo novega zimskega koncepta, v katerega spadajo tudi adventna tržnica, sončna doživetja ob kulinariki, Geopark Karavanke/Karawanken ter številne druge zimske aktivnosti.

Akcija se je začela ob odprtju Pliberškega sejma, na katerem se vsako leto izmenja več kot 150.000 obiskovalcev, ki so prav tako lahko potencialni kupci kart. Najkasneje v začetku oktobra pa se želijo obrniti še na investicijsko družbo Land Kärnten Beteiligungen GmbH, kot glavno lastnico Pece, in Deželo Koroško za še dodatno obsežnejšo obravnavo novega zimskega koncepta. Zelo obetaven pa je obisk nove gorsko kolesarske proge s Pece (Flow Country Trail), ki je samo prvo nedeljo pritegnila več kot 500 gorskih kolesarjev. O novi ponudbi poročajo vsi večji nemško govoreči mediji, tudi odzivi kolesarjev samih so več kot pozitivni.

POTRDILO O PLAČILU

Potrdilo o plačilu lahko pri Petzen Bergbahnen GmbH do 31. 12. 2014 zamenjate za 1 zimsko sezonsko karto. V primeru, da smučišče Peca v zimski sezoni 2014/2015 ne bo obratovalo, bo plačan znesek v višini 150 EUR za vsako karto, brez obresti, vrnjen na račun kupca najkasneje do 1. 12. 2014.

UREDNIŠKI
ODBOR

župan
Dušan Kребel

odgovorni
urednik
Jerneja Vertačnik

direktor
občinske uprave
Blaž Saloven

člani
uredniškega odbora
Jožef Libnik
Barbara Prevorčič
Nina Petek
Ida Paradiž

Glasilo Občine Mežica izhaja 4 x letno v nakladi 1.550 izvodov in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Vsem, ki ste s prispevki sodelovali, se najlepše zahvaljujemo. Prosimo, da s svojimi prispevki tudi v bodoče sodelujete, ker bo le na ta način naše glasilo pestro in zanimivo.

Prispevki ne bodo honorirani, uredniški odbor pa si pridružuje pravico do njihovega izbora.

Oddaja dokumentov naj bo na digitalnem mediju (tekstovni članki v Microsoft Word-u, fotografije pa priložene ločeno v formatu jpeg ali tiff, in sicer na resoluciji 300 dpi s krajšo stranico najmanj 10 cm). Fotografije, ki ne bodo primerne velikosti (npr. snete iz spleta – 72 dpi / 70 KB) ne bodo objavljene. Fizično oddane fotografije, ki ste jih prispevali, lahko po objavi glasila dvignete na tajništvo občine Mežica.

Svoje prispevke pošljite na naslov:

Občina Mežica
Trg svobode 1,
2392 Mežica

info@mezica.si

izdala
Občina Mežica
www.mezica.si

lektoriranje
Jerneja Vertačnik

fotografije
avtorji člankov

oblikovanje
Jasna Kalčič Rajzer, atelje jk

tisk
Malex d.o.o.

naklada
1.550 kosov